

NIET VASTGESTELD VERSLAG RAADSVERGADERING 10 mei 2022

Aanwezig

Voorzitter

De heer G.A.A. Verkerk

Raadsleden:

Mevrouw L.I. Bentvelzen (t/m punt 10)
De heer E.G.T. Braam
De heer D.F.A van Dam
De heer C.P.I.M. Dolmans
De heer M.J. van Enk
De heer S. Geleijnse
Mevrouw B.M.B.T. de Haan- Niesen
Mevrouw M. E. Harmsen
Mevrouw I. M. Jansen- Dirkx
De heer M.T.F. Kaffa
Mevrouw P.G. Kames
Mevrouw A. Koegler-Böhm
De heer G. Kruger
Mevrouw S. van Maarseveen
De heer M. El Majjaoui
De heer G.J.H. van Malsen

Vervolg aanwezig:

Mevrouw W.A.A.M. van Nunen
De heer R. Van Nunnikhoven
De heer U.H. Oelen
Mevrouw L.B. Oude Alink
Mevrouw A. Prenger
Mevrouw C.Y. Schwencke (t/m punt 10)
De heer C.G. Sleddering
De heer Q.L.A. Veerman
Mevrouw W. van der Weij
De heer M.V. Weterings
De heer M. Wit
Mevrouw E. Woudstra
De heer A. Zoghbi

Portefeuillehouders

Wethouder, mevrouw J.N. Besteman-De Vries
Wethouder, de heer J. Keus
Wethouder, de heer A. van de Laar

Griffier

J.A. Massaar bpa
Verslag: J. C. Hoefnagel griffie

Afwezig:

De heer M. Ezinga
De heer M. van 't Eind

CONCEPT-VERSLAG VAN DE RAADSVERGADERING VAN 10 MEI 2022

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Goedenavond, dames en heren. Hierbij open ik de openbare raadsvergadering van de gemeente Rijswijk op 10 mei 2022. Griffier, volgens mij hadden verder geen mededelingen, behalve het bericht van verhindering van de heer Ezinga en de heer Van 't Eind, dus we zijn met 29 leden aanwezig. Dan gaan we over tot de trekking van het stemmingsnummer. Dat is mevr. B. De Haan-Niesen (RB)

De voorzitter: Mevrouw De Haan-Niesen. Voor de mondelinge stemmingen. Dan gaan we naar de leden van het bureau van stemopneming. Geselecteerd zijn de heer Oelen als voorzitter en als leden de heren Geleijnse en Zoghbi. Dat is akkoord.

2. Spreekrecht burgers

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende agendapunt, het spreekrecht van burgers. Wij hebben drie insprekers. Gaat allemaal over het AZC. De heer Stolte zie ik op mijn lijst. De heer Rob van der Broeke voor Rijswijk Wonen en dan hebben we ook nog mijnheer Jules Schneiders.

De voorzitter: Nou, dan gaan we gauw van start. Mijnheer Stolte, u hebt het woord, vijf minuten.

De heer Stolte: Geachte voorzitter, leden van de raad en mede-Rijswijkers. Multatuli schreef ooit: vanaf de maan gezien, zijn we allemaal even groot en dat perspectief wil ik toelichten en meegeven voor deze vergadering vanavond. Sinds een paar maanden woon ik in Rijswijk. Vorig jaar was ik spoedzoeker en vond hier in Rijswijk voor mijzelf en mijn dochter een nieuw thuis. In de lokale krant onlangs las ik dat het AZC in de gemeente dicht moet om plaats te maken voor vluchtelingen en andere ontheemden. Dat kan ik niet plaatsen. Kennelijk waren niet de vluchtelingen of het AZC een probleem, maar de verhouding met het COA. Een paar weken geleden heb ik op een stembureau gewaakt over uw verkiezing. Heb stemmen geteld. De opkomst bij die verkiezing was bedroevend laag. Gezien de houding in de raad in deze kwestie heb ik wel een vermoeden waardoor dat komt. Als inwoner van Rijswijk schaam ik mij voor de houding van mijn afgevaardigde in deze kwestie. Een houding waarin het er niet toe doet dat vluchtelingen van hot naar her worden gescheept voor een bed, die hier leegstaan. Schaamte ook richting andere gemeenten in dit land die wel hun verantwoordelijkheid nemen als het erop aankomt. Ik vind dat deze raad dat ook zou moeten doen zonder daarvoor een miljoen euro van ons belastinggeld uit te hoeven geven. De staatssecretaris heeft onlangs aangekondigd om met dwang richting gemeente te komen. Is dat niet komende week, dan is het wel over een paar maanden en paradoxaal genoeg is dat een sterk moment voor Rijswijk om nu afspraken te maken met het COA over de voortzetting van het AZC. Het COA heeft nu immers behoefte aan continuïteit van locaties en Rijswijk kan dat op dit moment al bieden. Een betere onderhandelingspositie over huur, geen veiligelanders en allerlei andere voorwaarden, is gewoon niet denkbaar. Pak dat moment en eigenlijk is deze kwestie erg overzichtelijk. Eén, er is een noodzaak. Twee, er is een goedwerkende locatie en drie, er is maatschappelijk draagvlak. Wat is er eigenlijk tegen? Ik snap echt wel dat niet iedereen zit te wachten op een AZC in zijn achtertuin of zijn balkon, maar het gaat hier om een locatie die er al staat en die alleen maar weg moet omdat deze raad zichzelf heeft vastgezet in een kader waarin er geen zaken mogen worden gedaan met het COA en dat vind ik gezien de huidige situatie in de wereld onacceptabel. Voorzitter, vanaf de maan gezien zijn we allemaal even groot. Ik wil de leden van de raad oproepen om vanaf de maan, die op dit moment mooi hoog aan de hemel staat, te kijken en deze kwestie dan te bespreken. Dan valt bestuurlijk gekibbel met het COA weg en betekenen gemeentegrenzen helemaal niets. In plaats daarvan ontstaat verwondering, compassie en wijsheid. Dan is ook duidelijk dat raadsbesluit geen wet is van Meden en Perzen. Een beter moment om de verhouding met het COA te verbeteren is er gewoon niet. Bestuurlijk niet en menselijk gezien al helemaal niet. Voorzitter, leden van de raad en mede-Rijswijkers, de maan staat op dit moment hoog aan de hemel en ik wil u heel veel pragmatiek, wijsheid en compassie toewensen bij de beraadslaging van hedenavond. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan gaan we verder met de heer Rob van den Broeke.

De heer Van der Broeke: Zo. Zonderleesbrilletje gaat het natuurlijk nooit. Welkom. Dank dat wij in deze vergadering mogen acteren en we, dat is Rijswijk Wonen, sta ik voor. Daphne Braal ook aanwezig van Vidomes. Graag maken we gebruik van het inspreekrecht. De realiteit is dat wanneer u een woning zoekt, u dat acht jaar geleden had moeten bedenken dat u dat deed. Feit is dat wanneer je een jongere starter bent

eigenlijk volstrekt kansloos bent op deze woningmarkt. Op iedere woning die wij adverteren, reageren gemiddeld 332 woningzoekenden. Cijfers laten zien dat het aantal beschikbare woningen afneemt en tegelijkertijd het aantal mensen wat we heel graag nodig moeten huisvesten toeneemt. Het vijvertje wordt kleiner, het aantal mensen wat erin vist groter. En voor mij is iedere woningzoekende gelijk. Iedere huisvestingsvraag vind ik even legitiem. Ik kan niet kiezen tussen een uitstromer uit beschermd wonen, de vluchteling, de starter, de statushouder, de gescheiden man of vrouw en afhankelijk van het onderwerp van de vergadering waar we mee aan tafel zitten, zijn er altijd politieke pleitbezorgers die zeggen jullie moesten iets doen voor starters of jullie moesten iets doen voor jongeren of jullie moesten iets doen voor vluchtelingen of jullie moesten iets doen voor statushouders. Of voor die gescheiden man of vrouw. Ik kan en ik wil niet kiezen. Een ieder is mij even lief, ik weet het eigenlijk niet. Wat ik wel weet is dat we maatschappelijk een opdracht hebben om het maximale te doen om zoveel als mogelijk te proberen de woningvraag te accommoderen, vijver te vergroten, doorstroming te bevorderen en entree tot woningmarkt te bieden. Ja, nieuwbouwen zeggen we dan. Dat moeten we zeker doen en dat doen we ook. Daarmee vergroten we echter niet snel genoeg die vijver. De acute woningzoekende die heeft namelijk niks aan de plannen voor morgen. Het is dringend noodzakelijk om flexcapaciteit aan die voorraad toe te voegen. Als een soort overdrukventiel waarmee we die druk op de woningmarkt kunnen reguleren en kunnen inspelen op de actuele spoedvraag van die dag, van het moment. De flexibele schil die hard nodig is en verlichting geeft. Het is vanuit dat perspectief dat eind vorig jaar we zijn gaan nadenken om versneld flexvoorraad te gaan organiseren en dat was nog op een moment dat de Oekraïne-crisis nog ver weg was. Misschien is het maatschappelijk wel de beste keus om het AZC vooral te laten blijven. We zijn er met ons kantoor de buurman van en ik heb eigenlijk nog nooit een beter gerund AZC gezien dan daar. Toonbeeld van, zou ik bijna zeggen, prima burens. Dus van mij mag het COA best blijven, alleen ik ga er niet over. Waar ik wel over ga is, gegeven het mandaat wat u als politiek geeft, om te bekijken wat er maximaal maatschappelijk zou kunnen en als dat niet is dat het COA kan blijven, laten we dan bekijken hoe we maximaal optimaal gebruik kunnen maken van de beschikbare ruimte. Nogmaals, voor mij is het huisvesten van de asielzoekers, statushouders, starter, gescheiden man of vrouw, het is me om het even en iedereen heeft een legitieme woonwens en zouden we graag willen en kunnen helpen. Meeademen met de urgente huisvestingsvraag, dat is wat we eigenlijk zouden moeten doen. Vandaag misschien die vluchteling uit Oekraïne en de statushouder die nog wacht op uitstroom, maar morgen misschien dan toch die gescheiden man, vrouw, starter of wie dan ook. Maatschappelijk buitengewoon nuttig en noodzakelijk en wat maakt nou eigenlijk die AZC-locatie daarvoor aantrekkelijk? Ja, het feit dat voor drie tot vijf jaar als flexlocatie beschikbaar is wellicht. Gegeven het feit dat die cabins daar al staan in de sfeer van flexwonen ademen, mijn voorganger zei het daarnet al, het staat er allemaal. Dus laten we daar alstublieft zo goed mogelijk gebruik van maken. Het ziet eruit als een flexwoonlocatie, het ademt de sfeer van een flexwoonlocatie. Ja, dan zal het wel een flexwonenlocatie zijn. Per direct beschikbaar. Resteert hooguit wat mij betreft de vraag hoe je van a naar b komt. Daarin schetst het college in de raadsinformatiebrief meer scenario's en alhoewel het college geen voorkeur uitsprekt of een besluit vraagt, kan je daar natuurlijk best iets over zeggen van wat zou nou de meest effectieve manier zijn om van a naar b te komen en daarbij is het goed om op te merken dat we nu een beetje in de schemering verkeren, waarbij als we echt inzicht willen krijgen in de euro's en wat betekent het allemaal, we de medewerking van de COA keihard nodig hebben, maar dat wacht ook een beetje op de besluitvorming hier in de raad. Misschien een beetje kip-ei, dus dat geef ik u mee ter overweging. De werkelijkheid buiten wacht niet op besluitvorming en er ontwikkelt zich dus ook een eigen dynamiek. De politieke werkelijkheid van vandaag. Nou, ik ben benieuwd wat er straks uitkomt, maar ik zal toch even de scenario's langswandelen met u en dat blijft netjes binnen mijn vijf minuten, als het goed is. Scenario één, het leeg achterlaten van de locatie, inclusief ontmantelen van de cabins, past bij eerdere besluitvorming, maar brengt de noodzaak van flexwonen eerder verder weg dan dichterbij. Maatschappelijk, wat mij betreft, niet gewenst. Scenario twee, op 1 juni de sleutels over te dragen aan de gemeentecorporaties, kan theoretisch,

maar is volgens mij praktisch niet realiseerbaar. Daar kunnen we nog een gesprek over voeren waarom niet, maar onze conclusie als corporatie is niet uitvoerbaar op die termijn. Prioritair is het misschien best de uitkomst dat de COA in de huidige vorm te laten zitten, maar mocht dat politiek niet kunnen, dan blijft volgens mij alleen scenario drie over, een afbouwvariant waarbij gemeente en corporaties op termijn intunen en het COA afbouwt. Wat ons betreft het enige realistische scenario, waarbij we het mes aan heel veel kanten laten snijden. We organiseren flexcapaciteit. We maken gewoon gebruik van de kennis en kunde van COA. We kopen tijd om de dingen die nog uitgezocht moeten worden en niet voor 1 juni uitgezocht kunnen worden, om dat dan ook op een goede manier uit te zoeken. We creëren de flexibele schil die we nodig hebben om flexwonen te faciliteren in deze gemeente en de gemeente neemt de verantwoordelijkheid voor de taakstelling. Dus daar is volgens mij heel veel in te winnen in scenario drie. Ik sluit af. Iedere woningzoekende is mij even lief, daar begon ik ook mee. Ik maak geen onderscheid naar wat of wie dan ook. De keuze wel of geen COA is niet aan ons. Wij willen het urgente problemen op de woningmarkt aanpakken en dan is een hele goede flexoplossing eigenlijk wel vereist. Die kans die zich nu aandient, die kunnen we volgens mij arresteren. We slaan dan heel veel vliegen in één klap. Laten we kijken hoe we dit kunnen bewerkstelligen en als het dan een beetje meezit dan kunnen we en vluchtelingenhuysvesting bieden voor tijdelijk statushouders die nog wachten op een uitstrooplek, tijdelijke woonruimte geven en creëren we de flexvoorraad die we zo dringend noodzakelijk nodig hebben. Ik wens de raad in haar afweging veel wijsheid en wat ik zou willen vragen, een fair besluit en een helder mandaat, want dat gaat helpen om het een en ander verder te onderzoeken. Ik dank u wel.

De voorzitter: Goed. Gaan we gauw verder met de heer Jules Schneiders.

De heer Schneiders: Geachte aanwezigen, omdat ik gevluchte ouders en hun kinderen niet of nauwelijks in staat acht om voor zichzelf op te komen, heb ik vanavond besloten om wat tijd vrij te maken om voor hun belangen op te komen. Na zo'n ruim veertig jaar gewerkt te hebben als leraar lichamelijke opvoeding en psychomotorisch kindertherapeut ben ik zeer overtuigd van de belangen van bewegen en spelen voor de ontwikkeling van het opgroeiende kind. Nou ja, dat is eigenlijk een open deur, maar toch, ik wil het even noemen. Voor kinderen met die afschuwelijke ervaringen, zoals Oekraïense kinderen, is dit belang nog vele malen intensiever. In het bestaande AZC hebben we een ruime speelzaal met alle nodige middelen om verantwoord in een veilige sfeer te spelen. Dit noem ik niet om u volgende week allemaal uit te nodigen, want dan wordt het te vol, maar er kunnen ongeveer zo'n, bij ons dan, zestien kinderen spelen op een goede manier en waar ze nu zitten, die Oekraïense kinderen, maximaal tien. Er is ook deskundige begeleiding van de kinderopvang, Morgen heet het nu, vroeger Rijswijkse kinderopvang en daarbij zijn de woningen op loopafstand, hetgeen voor de ouders veel makkelijker maakt om hun kindertjes te brengen en van deze fijne gelegenheid dan gebruik te maken. Ik doe nogmaals een dringend beroep op jullie allemaal om dit mensvriendelijke dorp in stand te houden, met ook nog eens lokalen voor taalbegeleiding, taallessen en sociale contacten, het is gewoon een heel dorp wat er staat en zo'n vijfhonderd plekken voor mensen die het heel hard nodig hebben. Nou, ik hoop dat jullie inderdaad de wijsheid vinden om het in stand te houden om er maar goed, die vrijheid is aan jullie en zo dus de gevluchte Oekraïense ouders en hun kinderen te helpen. Hartelijk dank.

De voorzitter: Goed, dank u wel. Dan hebben we hiermee de insprekers gehad en kunnen we verder met de agenda.

3. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 3, de vaststelling van de agenda. U heeft het concept gezien. Dat zou ik zoveel mogelijk in stand willen houden, maar er zijn ook wat een nieuwe gezichtspunten aangedragen. In de eerste plaats is er een ordevoorstel voor de behandeling van het AZC en een motie van D66 daarbij, een motie van de PvdA, ChristenUnie, GroenLinks en de Partij voor Gerechtigheid en Rechtvaardigheid. En dan is er ook nog een initiatiefvoorstel van het CDA, D66 en VVD. En de motie van Wij. ook nog. Ik stel voor om dat als bespreekpunt te doen meteen na de verslagen. Verder heb ik nog een motie vreemd aan de orde over Beter bestuurd van D66 en volgens mij de VVD, het CDA en GroenLinks. Ik stel voor om die toe te voegen als agendapunt 13, een na laatste en ook nog een andere motie vreemd aan de orde van de dag van Rijswijks Belang en ik zie Wij. en ik zie de VVD en die gaat over de herziening van de procentageregeling. Daar is al eerder over gesproken, is welbekende materie. Die wou ik toevoegen als agendapunt 14. Dus als u akkoord bent met deze aanpassingen, dan kunnen we zo vanavond de agenda afwerken. Is dat akkoord met u? Mooi. Dan is de agenda vastgesteld.

4. Benoeming commissieleden

De voorzitter: Dan gaan we naar nummer 4, de benoeming van de commissieleden. De stembrief wordt rondgedeeld. Dan moet u de stembrief invullen, daarom schors ik even de vergadering.

SCHORSING

De heer Oelen VVD: Dank u wel, voorzitter. Het was een eervolle, maar zeer intensieve klus die de stemcommissie toebedeeld heeft gekregen en het was op onderdelen zelfs ook heel spannend, maar ik ga u allen niet in heel erg lange spanning laten. Ik ga noemen de namen van de leden die zijn benoemd in de verschillende commissies en ik begin met de **Rekeningcommissie GGD-VT Haaglanden. Daarvan is benoemd tot lid de heer Veerman en als plaatsvervangend lid de heer Kaffa.**

Rekeningcommissie Veiligheidsregio Haaglanden is benoemd mevrouw Van Maarseveen.

In de commissie, Rekeningscommissie Omgevingsdienst Haaglanden zijn benoemd als lid de heer Van Dam en als plaatsvervangend lid mevrouw Van Maarseveen.

Rekencommissie Metropoolregio Rotterdam-Den Haag is benoemd tot lid de heer Kaffa. Nu wordt het wel spannend, want nu was er echt ook wat te kiezen.

De Adviescommissie Vervoerautoriteit Metropoolregio Rotterdam-Den Haag zijn benoemd mevrouw Van der Weij en de heer Van 't Eind in de commissie. Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat Metropool Rotterdam-Den Haag, beide benoemd de heer Wit en de heer Kaffa.

De verschillende voorgestelde forumvoorzitters zijn allemaal benoemd. De leden in de Auditcommissie zijn allemaal benoemd.

De plaatsvervangend voorzitters, de heer Braam en mevrouw Van Nunen, zijn beide benoemd.

In de Werkgeverscommissie zijn benoemd de heer Sleddering, de heer Van 't Eind en mevrouw Van der Weij en de leden van de Vertrouwenscommissie zijn allen benoemd, mits de verordening natuurlijk later vanavond wordt goedgekeurd en de leden van de klankbordgroep, Rekenkamer zijn ook allemaal benoemd. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Goed. Dan zijn hierbij de kandidaten benoemd. Gefeliciteerd allemaal. Mooi werk. Komt u dichter bij politiek besturen in de stad. Aldus besloten.

5. Vragen van de raad

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 5, vragen van de raad. Er zijn geen vragen.

6. Raadsvoorstel Definitieve verklaring van geen bedenkingen uitbreiding restaurant hotel Spa Savarin (RV 21-062)

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 6, een rijtje akkoordstukken. Ik begin bij agendapunt 6, dat is het raadsvoorstel Definitieve verklaring van geen bedenkingen uitbreiding restaurant-hotel Spa Savarin. Ik heb begrepen dat CDA een stemverklaring wil uitbrengen en ook GroenLinks. Mijnheer Van Enk en mijnheer Wit. Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk CDA: Voorzitter, zal ik kort over zijn. Wij waren tegen het oorspronkelijk voorstel en gelet op de zienswijzen die zijn ingediend en die ook stroken met de bezwaren die we destijds maakten en ook vanwege de procedure die is gevolgd in het deel van de gemeente, stemt het CDA dus tegen dit raadsvoorstel.

De voorzitter: Mijnheer Wit.

De heer Wit GL: Ja, voorzitter, kan ik kort in zijn. Ik volg hierin ook wat de heer Van Enk aangeeft. De procedure die gelopen is, is niet helemaal zoals het zou moeten. Op het moment dat een partij een informatieavond uitschrijft en aan het eind van de informatieavond de aanwezigen vraagt om een verklaring van geen bezwaar te ondertekenen, dan kun je daar veel vraagtekens bij stellen. Ook wij hebben tegengestemd in de vorige vergadering en zullen dat handhaven.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Ik heb verder geen andere stemverklaringen. Hierin maak ik op dat de raad bij een grote meerderheid hiermee instemt. Aldus besloten.

7. Raadsvoorstel Opheffing geheimhouding diverse stukken over de periode juli 2021-februari 2022

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 7, raadsvoorstel Opheffing geheimhouding diverse stukken over de periode juli 2021 tot en met februari 2022 van dit jaar. Ik heb daar verder geen commentaar op gekregen. Geen stemverklaringsverzoeken. Dus ik ga er vanuit dat dit unaniem akkoord is. Ja? Dan is het aldus besloten.

RAAD AKKOORD

8. Raadsvoorstel Benoeming leden van de Raad van Toezicht van de Stichting Openbaar Onderwijs

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 8, raadsvoorstel Benoeming leden van de Raad van Toezicht van de Stichting Openbaar Onderwijs. Ik stel voor om dit bij acclamatie te doen. Ja? Dan zijn ze bij deze benoemd.

RAAD AKKOORD

9. Vaststelling verslagen 8 februari, 29 en 30 maart 2022

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 9, de vaststellen van de verslagen van 8 februari, 29 en 30 maart van dit jaar. Natuurlijk ook geen opmerkingen over gekregen.

De voorzitter: Mevrouw Jansen.

Mevrouw Jansen WIJ: Ik wil even melden dat ons voormalig raadslid Jeffrey Karremans wel aanwezig was bij die vergadering en niet op afwezig staat. Dat was hem.

Mevrouw Bentvelzen BVR: Ja, voorzitter, dank u wel.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, daar wil ik wel wat van zeggen, want ik zie het verslag van 8 februari 2022, of mijn geheugen laat me in de steek, maar volgens mij was onze liefallige collega de heer Lugthart toen al vertrokken naar Pijnacker-Nootdorp. Volgens mij is hij daar sinds 17 januari aan de slag.

De voorzitter: Dank voor de close reading. Dan is het hiermee vastgesteld en besloten. Dank.

10. Ingelast agendapunt Alles over het AZC

De voorzitter: Dan gaan we naar het ingelaste agendapunt 10. Alles over het AZC. Er liggen wat conceptmoties klaar. Er ligt een raadsinformatiebrief van het college, daar gaat het dus vanavond over. Ik zou voor willen stellen om het dan toegespitst en bondig en standvastig te doen en dan komen we denk ik wel op tijd hieruit. Dus dan beginnen we gewoon met de eerste termijn van de raad. Ik heb hier wat namen doorgekregen en de rest ga ik dan wel merken. Dan begin ik bij mijnheer Dolmans, mijnheer Van Enk, mijnheer El Majjaoui, de heer Wit, de heer Van Dam, de heer Van Malsen. Zijn er nog meer liefhebbers? Ik zie mijnheer Sleddering, Braam, Weterings, mevr. Harmsen.

De heer Dolmans D66: Dank u wel, voorzitter. D66 Rijswijk is voorstander voor het structureel opvangen van vluchtelingen en asielzoekers in onze gemeente en daar is ook maatschappelijk breed draagvlak voor. De discussie gaat vooral over hoe we dat nu in de huidige situatie doen, zodat vluchtelingen geholpen worden en ook anderen die met spoed huisvesting nodig hebben. Zoals één van de insprekers vanavond zei, iedere huisvestingsvraag is legitiem. Het is jammer dat de discussie naar buiten toe alleen nog over de locatie gaat en alleen over het AZC, want Rijswijk doet zoveel meer. Niet alleen hebben we duizenden asielzoekers opgevangen, we vangen momenteel ook honderden vluchtelingen op uit de Oekraïne. Er ligt een heldere brief van het college over de verschillende opties. D66 Rijswijk kiest dan in de huidige omstandigheden voor een gepaste wijze afbouw van het AZC en tijdelijk flexibele huisvesting te creëren het terrein aan de Lange Kleiweg en een voorstel daartoe hebben we samen met het CDA en de VVD ingediend. De gemeente Rijswijk blijft ook op deze manier lucht geven aan de asielopvang, want na 1 december 2022 blijven we dan ook statushouders in het huidige Rijswijkse AZC opvangen totdat er een definitieve huisvesting voor hen is geregeld en daarmee blijven we meer in verhouding met de grootte van onze gemeente, bijdragen aan asielopvang en ja, het vraagt zeker ook een bijdrage van andere gemeenten in de regio. D66 wil af van de tijdelijkheid en onduidelijkheid rondom asielopvang en daarom brengen we naast het voorstel voor flexibele huisvesting met een transitieperiode ook een motie in met oproep om structureel in verhouding tot het aantal inwoners in Rijswijk

opvang te blijven bieden aan asielzoekers, in afstemming met andere gemeenten in de regio. Die motie wil ik hiermee graag indienen. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan we door naar de heer Van Enk.

De heer Van Enk CDA: Dank u wel, voorzitter. In de ingelaste raadsvergadering een aantal weken geleden heeft mijn fractie het voorstel gedaan om de discussie te verplaatsen die toen ontstond naar de reguliere raadsvergadering vandaag, om op die manier het college de ruimte te geven het plan, wat in ruwe vorm geschetst was in een informatiebrief, om dat eerst verder uit te werken, zodat we dat konden afwegen tegen het voorstel wat werd gedaan om het AZC open te houden. Wij vonden en vinden als CDA nog steeds dat opvang voor vluchtelingen, gelet op het veranderende wereldbeeld in Europa, leidt tot een heroverweging van het besluit wat we vorig jaar hebben genomen. Intussen is dat gebeurd, de uitwerking van het plan vanuit het college en dat is gebeurd met een vrij transparante informatiebrief, waaruit in ieder geval duidelijk blijkt dat we nog niet zover zijn dat er een concreet alternatief op tafel ligt waar we mee aan de gang kunnen. Dat is wat anders dan het college verwachtte toen het plan in de krant werd gepresenteerd eind maart, in het Algemeen Dagblad, maar dat betekent dus ook dat het wat weerbarstiger en gecompliceerder is dan wellicht gedacht. Het is een plan wat heel sympathiek is en we hebben ook gezegd de vorige keer, het gaat als je kijkt naar de verschillende doelgroepen van vluchtelingen, asielzoekers, statushouders, maar ook urgent woningzoekenden in deze regio, gaat het uiteindelijk om communicerende vaten als het gaat om de opvang voor huisvesting. Daarom vinden wij nog steeds dit plan de moeite waard, maar en dat maar, zolang we niet zeker weten of de partijen die we daarvoor nodig hebben en dat zijn er nogal wat, de heer Dolmans noemde net andere gemeenten die zouden moeten bijdragen aan de huisvesting van statushouders als we dat van de komen overnemen. Het COA zelf, waarvan een aantal partijen in de krant roepen dat het een hele onbetrouwbare partner is, maar ook de woningcorporaties die ... Mensen hebben ingesproken. Dan beseffen we dat je als gemeente daar nog niet zo ver in bent, zeker als je zegt dat we nog een intentieverklaring moeten tekenen, dat we nu maar 31 mei kunnen laten passeren zonder dat we daar voorziening voor treffen. Daarom zijn we blij dat we met de VVD en D66 een voorstel kunnen indienen wat dus uit de ruimte blijft geven om dat plan verder uit te werken wat het college voor ogen heeft, maar in de tussentijd wel degelijk met het COA af te spreken dat de situatie daar gewoon blijft zoals die is. Onder de voorwaarden zoals we die eerder hadden gesteld aan het COA en waar in onze ogen het COA tot voor kort ook goed aan heeft gehouden, daar dus het asielzoekerscentrum te handhaven. Totdat wij met het COA en andere partijen andere afspraken hebben gemaakt. Voorzitter, als we dat niet zouden doen op deze manier en je zou gaan voor een optie twee of drie in de informatiebrief en waar ook andere partijen een voorstel voor heeft gedaan, dan treedt er per 31 mei een zeer onduidelijke situatie op, waarin de gemeente verantwoordelijk wordt voor asielzoekers, voor statushouders. Dat is iets wat we niet willen, dus onder het mom oude schoenen pas weggoeien als je nieuwe schoenen hebt, hebben we dit voorstel ingediend en wij hopen dat los van alle emoties op dit dossier intussen er een ruime meerderheid zou kunnen zijn om dit plan de ruimte te geven en de asielzoekers en statushouders in de tussentijd duidelijkheid te geven dat ze daar ook gewoon in die tijd kunnen blijven zitten. Dat zou ons verheugen en we wachten het debat verder af. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan we naar de volgende, de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui PGR: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik had eigenlijk weinig aan toe te voegen. We hebben al aangegeven dat wij gewoon permanent achterstaan om het huidige centrum open te laten, want immers, als je dat nou goed afbouwt, is dat een soort van kapitaalvernietiging en wij blijven gewoon vasthouden aan het feit dat wij gewoon echt onze verantwoordelijkheid moeten dragen om deze mensen, het gaat immers om

mensen zoals wij, zoals ik en u, om deze op te vangen in deze crisistijd. Daarom blijven we gewoon vastberaden om dit centrum te blijven openen. En ja, goed, of dat COA onbetrouwbaar is of niet, ik herken me daar totaal niet, want ik heb daar het volle respect aan de COA als organisatie, want zij hebben echt een hele lastige klus. Dat wens je niemand toe en ik heb alleen daar respect voor. Goed, dat er gewoon steken vallen of dat er gewoon dingen gebeuren, het is zoals het is. Het is ook een mensenwerk, maar we blijven gewoon vaststaan met andere partijen, binden aan het feit dat dit centrum gewoon voorlopig moet openblijven en daar blijven we voor inzetten. Dank je wel, voorzitter.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Wit.

De heer Wit GL: Ja, voorzitter, dank u wel. GroenLinks heeft de afgelopen jaren eigenlijk altijd gepleit voor het openhouden van het AZC. We hebben mede ervoor gezorgd dat het AZC in Rijswijk terecht kwam. We hebben er bij de verlenging, of in ieder geval de mogelijkheid om het contract te verlengen naar vijf jaar, hebben we voorgestemd. Afgelopen jaar hebben we mede door de motie in te dienen ervoor gezorgd dat in ieder geval nog een half jaar verlengd werd. Er wordt wel eens gezegd, GroenLinks heeft ook toen ook voor het sluiten na het halfjaar gestemd. Ja, zo kun je het interpreteren. Onze mening is daar in dat halve jaar hebben we gewoon nog kunnen verlengen en het blijkt maar weer, gezien de huidige omstandigheden en de geopolitieke situatie in de wereld, dat dat een heel verstandig besluit geweest is. GroenLinks zal dus ook blijven pleiten voor het openhouden van het AZC. De motie die wij samen met de ChristenUnie en de Partij van de Arbeid vorige ... Of de negentiende hebben ingediend, die zullen we dan weliswaar anders gedateerd opnieuw indienen en die zullen we ook blijven verdedigen en ik denk ook dat in Rijswijk een uitgebreid draagvlak is om het AZC op deze wijze open te houden. Als je kijkt naar de insprekers en ook naar de publieke opinie, is er een grote groep Rijswijkers die trots is op het AZC, trots is op de vrijwilligers die daar werken en trots is op de bereidheid van heel veel Rijswijkers om mensen op te vangen die het moeilijk hebben, die niets hebben, die vanuit een situatie komen die je niemand toewent. Want probeer je maar eens in die voeten of in die schoenen te verplaatsen. Stel je voor dat wij niets doen aan de klimaatopwarming en over vijftig jaar blijkt dat onze dijken toch niet zo sterk zijn, dan worden we wellicht zelf klimaatvluchtelingen en dan moeten we ergens op een land waar het wat hoger ligt, moeten we ook ons heil gaan zoeken en dan wil je ook opgevangen worden en nog niet zo lang geleden hebben we natuurlijk, ook als je kijkt naar alle oorlogen die we gehad hebben, de Tweede Wereldoorlog, veel mensen zijn naar Engeland gevlucht. Werden daar ook hartelijk opgevangen. Met andere woorden, we hebben eigenlijk moreel gezien gewoon geen keus. Dus we blijven hier achterstaan. We zullen voor het openhouden van het AZC stemmen en we hopen dat de raad ook in haar hart kan kijken en dit mede met ons wil ondersteunen. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we verder met de heer Van Dam.

De heer Van Dam WIJ: Ja, bedankt. Ja, ik hoef denk ik hier niemand te vertellen dat we in een aparte tijd zitten, waarin we drie grote crisissen hebben. Vluchtelingencrisis, de oorlog in Oekraïne en de woningcrisis. Door de laatste wordt het lastig voor ons om statushouders te plaatsen, maar ook hebben spoedzoekers, mensen die acuut een woning nodig hebben, die nu geen woning kunnen vinden. Nou, dat zijn een aantal groepen die we ergens een huisvesting moeten geven en we zouden graag iedereen van die groepen, groeperingen die net genoemd zijn, opvangen op de huidige locatie, bijvoorbeeld van het AZC. Helaas kan dat niet. Dat heeft te maken met dat we nu een contract hebben met de COA, waardoor we geen Oekraïense vluchtelingen kunnen opvangen op die locatie op dit moment, geen spoedzoekers en geen statushouders. Het verbreken van het contract met het COA betekent niet dat we niet hulpbehoevenden willen helpen. Dat is verre van waar. We gaan niet één groep helpen als we het contract verbreken, maar we gaan er drie helpen.

Oekraïense vluchtelingen, statushouders en de spoedzoekers die net genoemd werden. Daarnaast hebben we nog een tweede probleem. Of althans, de samenwerking met het COA de laatste tijd is toch ... Is wel wat mee gebeurd het afgelopen halfjaar. We hebben niet afgebouwd. Dat was wel de afspraak. We hebben een half jaar verlengd, waarin zou worden gebouwd. Dat is niet gebeurd en de laatste maand hebben we een bus met mensen gehad die tegen de afspraken in toch zouden komen en dat is jammer en de samenwerking met het COA, die vinden wij dan ook niet meer houdbaar. Daarom dienen wij vandaag een motie in, Centrum voor flexibel wonen, daarin dragen wij aan dat we optie twee gaan uitvoeren. We zijn reëel genoeg en dat gaf de inspreker net ook aan, dat dat niet in één keer zou kunnen. Dat snappen we, maar we hebben ook nooit gezegd dat het Centrum voor flexibel wonen vanaf dag één bewoond zou moeten worden door vijfhonderd mensen. Daarmee zou ik het graag willen eindigen. Bedankt.

De voorzitter: Gaan we verder met de heer Van Malsen.

De heer Van Malsen PvdA: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, de zitten we dan weer met de hete aardappel in onze hand. Ik weet overigens niet hoe het met mijn collega-raadsleden zit, maar ik had niet verwacht dat ik de eerste weken van deze raadsperiode hun namen zo vaak in de krant terug zou lezen. Net als mijn eigen naam overigens. We zullen maar zeggen dat dat goed is voor de teamspirit. Ik wil allereerst even de insprekers ook nogmaals bedanken. Ten eerste de heer Stolte, een raadsbesluit is geen wet van Meden en Perzen. Ik vind dat mooie woorden en ik hoop dat die hier ook een aantal mensen goed ter ore gekomen zijn. De heer Van den Broeke, het is fijn om te horen dat Rijswijk Wonen, het COA en het AZC als een fijne buur ervaren en tot slot de heer Schneiders, die nog maar eens even benadrukte wat er hier op het spel staat. PvdA Rijswijk is blij dat het college geluisterd heeft naar de vragen die tijdens het debat op 19 april gesteld zijn en dat ze met een helder overzicht zijn gekomen van de scenario's. Dat wil niet zeggen dat er geen vragen meer over zijn en daar kom ik zo dadelijk op. De vorige vergadering hebben we de verhalen, of hebben wij de verhalen, van onder andere Yara, Fatima en Boris gedeeld. Deze keer wil ik even benadrukken hoeveel van hun lotgenoten Rijswijk een thuis biedt. Het is namelijk kraakhelder dat Rijswijk meer dan haar steentje bijdraagt aan asielopvang in de regio. We leveren bijna 25 procent van alle opvangcapaciteit in Zuid-Holland en zo'n veertig procent als je de noodopvang er niet meetelt. Dat bewijst maar weer eens hoe gastvrij deze stad is en daar mogen we best trots op zijn. En andere gemeentes doen er goed aan om dat voorbeeld te volgen. Het zijn echter geen communicerende vaten. Het mag niet zo zijn als een andere gemeente meer opvang realiseert, dat wij hier in dezelfde mate afschalen. Dan lossen we namelijk alsnog helemaal niks op en in meer of mindere mate geldt dat eigenlijk ook voor het Centrum voor flexibel wonen. PvdA Rijswijk pleit desondanks voor vergaande samenwerking met andere gemeentes om meer opvang in de regio te realiseren, maar we moeten daarbij onze eigen verantwoordelijkheid om deze crisis aan te pakken niet verloochenen en daarom dienen wij en dan heb ik het over de Partij van de Arbeid, GroenLinks, de ChristenUnie en de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid, de motie die wij in de raadsvergadering van 19 april aangehouden hebben opnieuw in. Ik ga er vanuit dat niemand daar nog verdere toelichting bij behoeft, anders lees ik hem graag nog een keer voor. Nee. Fijn. Het is namelijk de meest humane optie, het is de makkelijkste uit te voeren optie en zoals in het voorstel van het college te lezen is, ook de goedkoopste optie en we doelen daarbij dus op optie vier in de brief. Om de andere opties nog maar eventjes kort te benoemen. Optie één is onmenselijk en onwenselijk. Optie twee, ondanks dat een aantal partijen hier blijkbaar er toch fan van zijn, lijkt ons onuitvoerbaar. Kost ons bovendien een miljoen euro per jaar. Geld dat en ik heb de laatste weken me een beetje in de begroting verdiept, misschien lastig te vinden zal zijn. Blijven dus over opties drie en vier en de PvdA Rijswijk heeft nog een aantal vragen ten aanzien van die opties aan met name het college als dat mag. Wederom geen bezwaar. De eerste vraag is, tellen de te vestigen statushouders in de opties twee en drie van de brief opgesteld door het college mee in de huisvestingstaakstelling die de woningcorporaties hebben gekregen? Tweede vraag, hoe

waarschijnlijk is het dat Rijkswaterstaat de locatie aan de Lange Kleiweg daadwerkelijk rond 1 april 2025 nodig heeft? Vervolg daarop, zijn er andere locaties mogelijk voor de plannen van Rijkswaterstaat? In optie drie van de brief ... Pardon? Oké. Optie drie van de brief, hoe beoogt het college de huisvestingscapaciteit te behouden die door het flexibel wooncentrum gecreëerd wordt als na 1 april 2025 Rijkswaterstaat daadwerkelijk het terrein aan de Lange Kleiweg nodig heeft? Ook in het kader van de huisvestingsopgave die de heer Van der Broeke al schetste. Nog één over optie drie. Hoe draagt deze optie op de lange termijn bij aan de nationale crisissituatie rondom het opvangen van vluchtelingen, inclusief asielzoekers? En dan nog een aantal vragen over optie vier. De eerste, hoeveel extra huurinkomsten levert het de gemeente op? De volgende, wat is de besparing van de capaciteit op de ambtelijke organisatie en hoeveel levert dit op in termen van geld? En in hoeverre is het mogelijk het terrein niet alsnog uit te breiden met huisvesting voor andere genoemde doelgroepen in het geval het COA het AZC daar behoudt zoals nu? En daar houden we het even bij voor nu. Dank u.

De voorzitter: Goed. Gaan we verder met de heer Sleddering.

De heer Sleddering VVD: Dank, voorzitter. Ja, wij gaan niet onze inbreng bij het vorige debat herhalen, want er is sindsdien weinig veranderd. Dus wij hebben kennisgenomen van de handelingen van het college, naar aanleiding van een raadsbesluit zijn voortvarend te werk gegaan. Kwamen met een goed plan en hebben na onze vergadering dat nog eens verder uitgewerkt en nu zijn er vier opties genoemd. Ik wou het college complimenten maken over de manier van werken en de voortgang die men heeft gemaakt in een moeilijk dossier en wat een dossier is dat voor iedereen lastig is. Er mag hier absoluut niet de indruk gewekt worden dat iedereen dit maar gewoon een zakelijk voorstel vindt. Dit trekt iedereen persoonlijk aan. Ik zou collega's wel eens willen waarschuwen, ga niet de humaniteit monopoliseren voor jezelf, maar dat geldt voor iedereen. Iedereen die hier in de raad zit heeft een serieuze afweging gemaakt wat het beste is en inderdaad, Rijswijk heeft het tot nu toe fantastisch gedaan. Niet alleen de gemeente, maar ook alle vrijwilligers en de kerken en organisaties hebben een grote bijdrage geleverd aan de opvang van vluchtelingen en dat raakt wel eens weg als we sommige krantenartikelen gelezen. Het laatste artikel in de Volkskrant stond gelukkig nog iets bij van wat we allemaal doen, ver boven wat we eigenlijk behoren te doen qua normen. Dus dan mag Rijswijk heel erg trots zijn. Dat nog maar eens even gezegd hebbende en dan komen we bij de keuze en de VVD had gehoopt dat optie twee direct te regelen was, maar gelet op de informatie die we hebben gekregen van de woningbouwcorporatie Rijswijk Wonen en Vidomes, zeg ik er dan maar even bij, want het gaat ons om alle twee, is het belangrijk dat we daar rustig de tijd voor nemen en mensen ook zekerheid geven en daarom is optie drie absoluut de beste om dat uit te voeren en vandaar dat wij met het CDA en met D66 een gezamenlijk voorstel hebben ingediend en wij wensen het college veel succes met het uitvoeren van dat voorstel als dat is aangenomen. Dank.

De voorzitter: De heer Braam krijgt het woord.

De heer Braam BvR: Dank u wel, voorzitter. Ja, allereerst denk ik dat we toch nog even heel kort de revue moeten laten passeren wat er feitelijk gebeurd is. Ga ik niet al te lang doen, maar we moeten ons realiseren dat er een half jaar geleden in oktober, of ruim een half jaar geleden, een besluit was genomen, een meerderheidsbesluit, waarmee het college op pad is gestuurd. Ik roep u ook in herinnering dat we nog heel recent over het BMC-rapport hebben gesproken en dat daar feitelijk moet je als raad concluderen dat het raadzaam is in dit soort gevallen als je een boodschap meegeeft aan het college, om passen te maken, om stappen te zetten. En niet als raad opnieuw op de stoel van het college te willen gaan zitten. En wat gebeurt er vanavond? Wat gebeurde er vorige keer? We gaan met z'n allen wel degelijk weer op die stoel van het college

zitten. Bijzonder, maar goed, het zij zo. Ik zeg we zullen ook als Beter voor Rijswijk hier ons steentje maar weer aan bijdragen, hoewel we dat bijzonder en zonde vinden omdat de boodschap gewoon helder was en de partij Wij. die wil graag bevestigd hebben nog een keer via een motie, maar feit blijft optie twee zoals die er was, dat was het meerderheidsbesluit. Dus ga ermee aan de slag en als het een maandje later is, jongens, natuurlijk, dat snappen we ook wel, maar het COA, het Centraal Orgaan van Asielzoekers, dat is een partij, hoe vervelend we het ook vinden, tot vier keer toe zijn ze afspraken niet nagekomen. Sterker nog, drie keer niet nagekomen, één keer gewoon heel brutaal tegen de richting in weer mensen toegevoegd. Onder andere ook weer veiligelanders. Mensen uit Turkije nota bene. Dan vraag ik me echt af waar is deze organisatie mee bezig? Bijzonder spijtig dat dat gewoon gebeurt, want het is zeker, zoals ook de VVD dat noemt, niet nodig. Er moet verandering komen en die verandering is juist ook zo belangrijk als het dan gaat, woorden van barmhartigheid heb ik ze vanavond nog niet door noemen. Die zullen ongetwijfeld straks de revue wel weer passeren en dan zeg ik van jongens, als we dus echt wat willen doen voor groepen, dan moeten we dat doen voor alle groepen die in een bepaalde hoek zijn beland. Dan praat je onder andere over mensen die in een scheiding liggen, mensen die misschien via de rechter niet thuis mogen komen. Mensen die dakloos of thuisloos zijn, vanuit de winteropvang de straat op zijn gezet en niet meer de kans hebben om bij het Leger des Heils nog een beetje te bemensen. Het gaat natuurlijk ook om statushouders, natuurlijk ook om de Oekraïners en straks ongetwijfeld weer andere landen die wellicht in oorlog geraken, maar het gaat om brede groepen. Er wordt met ons gepraat over de COA, dan praten we maar in feite over anderhalve groep. Eén, dat zijn de statushouders en twee, dat zijn dan die asielzoekers, die er nog bijkomen, waarvan helaas we gewoon weten dat onder die asielzoekers er hele grote groep zitten die meeliften en dat is nou net de groep waar Beter voor Rijswijk in ieder geval heel veel moeite mee heeft. Want we weten, Vluchtelingenwerk dat heeft dat feitelijk ook wel eens berekend voor ons, dat een hele grote groep gewoon brutaal meelift, door zes, zeven veilige landen heen gaat om vooral hier zo de winst te pakken. En of dat nou via een uitkering gaat of via een baan, dat maakt niet uit, maar dat geluk zoeken dat is toch echt iets wat gewoon niet kan. Je kan niet hier zo in Nederland, laat ik het heel gek noemen, een miljard mensen huisvesten, want daar lijkt het een beetje op. Van kom maar binnen met je knecht en we vangen u wel op. Dat kan niet. Dus, voorzitter, ik wil het hier even bijhouden. Ik wacht even de verdere reacties vanuit de raad af en ik denk dat het wenselijk is om straks na de eerste termijn even te proeven of het nodig is om een schorsing in te lassen om te kijken wat we als BVR en wellicht andere partijen kunnen doen met de verschillende moties die er liggen.

De voorzitter: We gaan verder met de heer Weterings.

De heer Weterings: RB Voorzitter, ik denk dat ik de kortste inbreng ga hebben. Rijswijks Belang heeft hier al zo vaak al zijn mening over gegeven. De laatste maanden is er niks in veranderd. Er liggen duidelijke afspraken ook gemaakt met het COA, met de overheid, met de staatssecretaris, met de gemeente, met de inwoners en Rijswijks Belang is gewoon nog steeds een afspraak is afspraak en een behoorlijk bestuur, een behoorlijke gemeente komt gewoon zijn afspraken na. Dus ja, voor de rest hebben we er niets meer aan toe te voegen. Dank u wel.

De voorzitter: Als laatste mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen CU: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Als nieuwe partij meteen een spoeddebat aanvragen en vervolgens de eerste motie daarvan verdedigen en op diezelfde avond hem intrekken, dat is natuurlijk een bijzondere start. Maar het AZC is altijd in ons hart geweest. Eén van de redenen om onze partij zelfs op te richten hier in Rijswijk en ik wil toch even ... Ik ben niet van plan om dit vaak te doen, een spoeddebat aanvragen om vervolgens een motie weer terug te trekken. Dat lijkt mij geen goede manier van

werken, maar het heeft wel effect gehad, want wat wij wilden met die motie is dat partijen samen nog eens gingen heroverwegen. Daar ging het over. Het heroverwegen, meer informatie. We hebben ook een prachtige brief gekregen. Nogmaals, bedankt, wethouder, voor een informatieve brief. Met zelfs nog even van de woningcorporaties extra toelichting hier bij inspraakrecht. Dat is heel helder wat onze opties nu zijn. Gegeven de situatie zoals het nu is in Europa, want we zijn geen eiland, wij zijn een stad in Europa die met vluchtelingen te maken heeft en in die heroverweging is er wat gebeurd. Er zijn nu meerdere moties die ingediend worden, die allemaal een bepaalde kleur hebben en ik wil nog even het accent te leggen dat het wel degelijk het COA is dat professioneel en veilig asielzoekers kan opvangen. Zowel intern bieden zij medische psychosociale hulp. Speelzaal werd nog genoemd door een burger. Dat kan COA alleen goed regelen en ook extern het voorkomen van mensenhandel en vrouwenhandel, COA kan een veilige plek bieden voor asielzoekers en anderen in hun centra en daarom ... We hebben natuurlijk veel gehoord. Ik heb ook veel mensen gesproken die zeiden over de communicatieskills van COA, dat laat echt te wensen over, maar een goed bestuurder kan ook over skills, communicatieskills heen, terug naar de inhoud gaan en wat is de inhoud? Veiligheid op een AZC, intern en extern. Dus dat vinden we belangrijk, dat er een verlenging komt van een AZC, dat is de insteek. Vage bewoordingen van opvang, het moet duidelijk zijn richting het COA, richting de huidige bewoners waar ze aan toe zijn op 31 mei en vandaar dat we ook de motie steunen om het AZC te verlengen. Dat is een hele duidelijke intentie. Ik weet niet of die motie het gaat halen, maar dat is de intentie van de partijen die de motie steunen en dat is ook waar je ons aan kunt houden, ook in de toekomst. Wat dat ook moge zijn en wat de staatssecretaris ook de komende maanden gaat beslissen in zijn wetten. Er was nog één vraag van een andere lokale partij van kunnen andere partijen op andere steden niet ook meehelpen? Nou, ik heb dat als huiswerk voor mezelf gezien en ik heb ook andere lokale ChristenUnies gevraagd van wat doen jullie aan statushouders en kun je ook daarin stappen zetten? Want ik vind dat belangrijk. Dat zijn gedeelde waarden van mij, als ChristenUnie en dan kan ik dus mijn collega's in Delft en Westland op aanspreken wat doen jullie eigenlijk aan statushoudersopvang en dan vraag ik weer terug aan lokale partijen. Dat mag ik misschien niet doen, maar ik ga het toch doen en wat doen jullie aan bij lokale buurtpartijen om dat ook op te vragen? Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Braam wilde reageren.

De heer Braam BvR: Ja, ik heb eigenlijk aan belangrijke wedervraag. Wat doet de ChristenUnie aan de mensen, de spoedzoekers, de Oekraïners, de mensen die in scheiding liggen? Uiteindelijk zelfs in het verlengde daarvan nu er een regeling kan komen voor een brede opvang aan de starters die al zeven, acht, negen jaar zitten te wachten op een woning. Wat gaat u eraan doen?

Mevrouw Harmsen CU: Nou, laten we het samen gaan doen. Laten wij samen daar een voorstel over doen om gezamenlijk die woningnood aan te pakken. U wordt getriggerd door mij dat ik zo voor het AZC ga, maar wij zijn volgens mij, alle partijen hier, ons wel degelijk ervan bewust dat de woningnood voor heel veel groepen en niet alleen die vijf procent vluchtelingen, heel groot is.

De voorzitter: Mijnheer Braam.

De heer Braam BvR: Ja, dit is weer zo'n heerlijke keer, noemen ze dat, kluitjes-in-het-rietantwoord, waar we gewoon helemaal niet mee kunnen. De vraag is aan u wat doet de ChristenUnie eraan om dus die groepen te helpen?

De voorzitter: Mevrouw Harmsen en dan sluiten we dit debatje af.

Mevrouw Harmsen CU: Ja, ik ga er gewoon mee aan de slag. We zijn net begonnen en we gaan het AZC, dat zijn vijfhonderd bewoners van de 56.085 inwoners van Rijswijk, gaan we helpen en er zijn zat voorstellen die we raadsbreed zullen bespreken om de woningnood van heel veel spoedzoekers en anderen aan te pakken, maar dat doe ik niet in mijn eentje. We hebben één zetel.

De voorzitter: Goed, ik sluit dit debat af. Volgens mij hebben alle fracties gereageerd in de eerste termijn. Die sluit ik dus voor de raad af. Dan gaan we naar het college. De heer Van de Laar voor zijn eerste termijn.

Wethouder de heer Van de Laar: Ja, dank u wel, voorzitter en dank voor ook de complimenten, de mensen op de tribune en de sprekers die er waren. Er is veel commitment bij dit onderwerp. Ik heb een aantal vragen gehoord en die zal ik beantwoorden daarnaast zal ik de moties heel kort langsgaan. De vragen. Die kwamen alleen van de PvdA, heb ik genoteerd, maar dat waren er wel een heel rijtje. Tellen statushouders mee in de taakstelling die wettelijk de gemeente worden opgelegd? Feitelijk nee. Het is een tijdelijke locatie, het flexibel wooncentrum waarin de statushouders zouden kunnen blijven, maar het is natuurlijk nog steeds van tijdelijk karakter, uiteindelijk moeten deze statushouders wel naar de permanente woonvoorraad instromen, maar de leidraad zou wel zijn dat dit de statushouders zijn die aan Rijswijk zijn gekoppeld en dat valt natuurlijk wel onder de taakstelling. Dus de aantallen van de taakstelling zijn wel een richtlijn om te bepalen hoeveel mensen we daar zouden kunnen huisvesten en dat is in dit eerste halfjaar, zijn dat er 56. Van vorig jaar en dit jaar en er komt een nieuwe taakstelling aan. Zo zou je voor twee jaar vooruit kunnen kijken en een onderdeel van het voorstel is om te zien of dit ook een plek zou kunnen zijn of andere gemeenten bereid zijn om de taakstelling die zij zelf tijdelijk niet kunnen invullen, of zij die hier ook willen laten huisvesten met een tijdelijk karakter en daar mogelijk een vergoeding tegenover staan. Net zoals het model Alkmaar, waarbij Castricum aan Alkmaar betaalt, omdat zij zelf de capaciteit heeft om volgens de taakstelling in te vullen. Wat ingewikkeld geformuleerd, maar ik zie u knikken dat u het begrijpt. Dus dat is de relatie met de taakstelling. 1 april 2025, dat is de datum die Rijkswaterstaat heeft aangegeven dat ze voor die tijd niet beginnen aan het bouwen van een spoorbrug en dat is de enige informatie die we daarover hebben en alle informatie ten aanzien van de verbreding van de A4. De onzekerheden daaromheen, die kunnen we dus niet als een feit beschouwen, maar dat is de manier waarop we met die datum moeten omgaan. Zijn er andere locaties voor het bouwen van een spoorbrug? Ten tijde van het zoeken van deze locatie zijn er wel andere locaties gezocht en voor Rijkswaterstaat was er geen andere locatie meer dan deze. Feitelijk zijn die er nu niet. In het zoekgebied zijn er allerlei locaties, maar die zijn allemaal particulier terrein. Dit is gemeenteterrein en zo is dus ook deze locatie gevonden. De huisvestingscapaciteit van de flexibel wooncentrum, zoals de corporatie net ook hier aangaf en in de prestatieafspraken is opgenomen, is een flexibele woonoplossing noodzakelijk, ook voor stadsurgente of vernieuwing in de stad en mensen die tijdelijk iets zoeken, andere spoedzoekers. Dus als we die prestatieafspraken moeten wij structureel op zoek gaan en hier doet zich, mogelijk tijdelijk, een oplossing voor, maar dat onthoudt ons niet van de afspraak dat we op zoek moeten naar structurele, flexibele woonruimte. Er zijn ook projectontwikkelaars, onder andere aan de Bordewijkstraat, die daarover denken, over flexibele oplossingen. We hebben nu op de Polakweg bezig met een intentieovereenkomst om flexibele woonruimte te realiseren op dit moment voor studenten en studerende statushouders. Dus dat is het antwoord op die vraag. Wat zijn de huurinkomsten bij optie vier? Ja, feitelijk denk ik, zou er een nieuwe afspraak moeten gemaakt worden, maar is dat gewoon het extrapoleren van de huurinkomsten, neem ik aan mogelijk met een inflatiecorrectie die omhoog zal gaan van het volgende, maar uw vragen ten opzichte van optie vier gaan er allemaal over wat is de ambtelijke inzet. Daar heb ik het antwoord niet op, maar vooral besparen we als we voor optie vier gaan, dat is wat u vraagt. Ja, daar heb ik nu het antwoord niet op, maar het is wel een feit dat als we voor optie vier gaan dat dat het makkelijkste zou zijn, maar politiek, of dat politiek wenselijk is, dat is natuurlijk aan u en ook de vierde vraag, terrein uitbreiden voor huisvesting. Ja, fysiek is dat

mogelijk, maar dat is al helemaal in het begin gebeurt natuurlijk, een grens gezet aan de hoeveelheid asielzoekers die daar zouden plaatsnemen of gehuisvest zouden worden. Het is wel zo in het flexibel wooncentrum hebben die woonunits en als we dan naar een ander soort opvang willen gaan dan de noodopvang, het zijn nu acht mensen per veertig vierkante meter per woonunit. Dat is een heel uitzonderlijke situatie die eigenlijk, maar dat is een mening, alleen gefaciliteerd kan worden door een organisatie zoals het COA. Ik vind dat als corporaties dat gaan doen dat je per definitie daar humaner of meer wooncomfort wil bieden, zeker in het geval als je er een huurprijs aan wil koppelen voor andere spoedzoekers. Dus dan daalt die capaciteit en nogmaals, fysiek zou je daar dan natuurlijk ook wel weer gewoon units bij kunnen zetten, zodat je daar wel weer meer capaciteit brengt. Dat waren uw vragen. Nog één vraag, zie ik.

De voorzitter: Eén interruptie. Ja.

De heer Van Malsen PvdA: Ja. Nee, dat waren inderdaad de meeste van mijn vragen, dus waarvoor dank overigens, want het was een uitgebreid rijtje. Ik heb er wel eentje gemist. Ik vroeg namelijk ook nog over optie drie, hoe deze bijdraagt op de lange termijn aan de nationale crisissituatie rondom het opvangen van vluchtelingen, inclusief de asielzoekers.

Wethouder de heer Van de Laar: Inclusief asielzoekers, is dat het geval dat het COA, het grote probleem bij het COA is ook dat de gemeente niet snel genoeg statushouders opnemen in de reguliere woningvoorraad en je zou kunnen zeggen ieder bed dat weg wordt genomen bij het COA van een statushouder, dat bed kan gebruik worden gemaakt voor een asielzoeker. Dus ik denk dat we daar als Rijswijk toch ook, dat is ook wat het COA zegt, een oplossing bieden. Daarom is die oplossing ook in Alkmaar gevonden en zo'n dergelijke oplossing zouden we ook hier kunnen bieden. Dus op die manier helpen we ook in de nationale situatie, om het zo te zeggen. Even langs het rijtje moties, waar ik geen politiek oordeel over zal zeggen, maar een paar opmerkingen zal maken ten aanzien van de uitvoerbaarheid en punt. De motie van D66 over de structurele kleinschalige vluchtelingenopvang. Feit is dat COA nu op dit moment zegt kleinschalig vinden wij beginnen wij bij vijfhonderd en dat heeft iets te maken met de capaciteit aan personeel en aan efficiëntie die je hebt om zoiets te organiseren, maar heel veel gemeenten ook binnen de regio, die vragen daarom en de regio is dus ook in gesprek met het COA van hoe zouden we dat wel kunnen organiseren en op dit moment heeft dat vooral een pilotstatus, als zoiets gebeurt. Anders is het ook veel noodopvang trouwens, kleinschalige locaties op dit moment. Ten aanzien van de motie van de PvdA en anderen, die is feitelijk natuurlijk uitvoerbaar. De motie van Wij. is niet uitvoerbaar. Op basis van wat we vanavond ook hebben gehoord. Daar zijn een aantal kanttekeningen en risico's. Coöperaties moeten daarom meewerken. Die zeggen daarvan als we daar nu een besluit over zouden moeten nemen kunnen wij dat nu niet doen. Het COA moet daaraan meewerken. COA heeft ook gezegd dan nemen wij die units mee en daarmee vervalt eigenlijk het hele punt. Het initiatiefvoorstel, dat interpreteer ik ook als de optie drie, ware het niet dat er ook een datum gekoppeld is aan waar het college moet komen met een raadsvoorstel, maar dezelfde kanttekeningen en risico's die verbind ik aan dat initiatiefvoorstel. Voorzitter, dat was mijn eerste termijn.

De voorzitter: Goed, dames en heren. Dit is de stand tot nu toe. We hebben vier moties in de ring. U moet daar een politiek oordeel over geven. Daar zal de tweede termijn over gaan. Mijnheer Braam heeft gezegd ik overweeg een schorsing aan te vragen. Dat ga ik zo nog een keer van hem horen en in het kader van de orde meld ik dat we op het eind van de tweede termijn een teststemming doen om te kijken of het systeem het doet. Ja, dat hebben we ook nog vanavond. Ja? Dus dan ga ik terug naar mijnheer Braam. Wilt u schorsen?

De heer Braam: Ik wil eerst de tweede termijn afronden en daarna dan vraag ik op zeker een schorsing aan, dus die kunt u als zodanig al beschouwen.

De voorzitter: Oké, dan gaan we nu gewoon de tweede termijn in. Ik hanteer dezelfde sprekersvolgorde en u moet zich uitspreken over de moties. Ik begin bij de heer Dolmans.

De heer Dolmans D66: Ja, dank u, voorzitter. Het zal duidelijk zijn dat wij de moties die zijn ingebracht van GroenLinks, Partij van de Arbeid, PGR en ChristenUnie, dat we die, hoewel zeer sympathiek, niet zullen steunen. De motie van Wij. niet zullen steunen omdat die onhaalbaar is, onze eigen motie handhaven en graag in stemming willen brengen over structurele opvang asielzoekers in Rijswijk en ook zeker na de uitleg van het college ook het voorstel zullen steunen om optie drie verder uit te werken. Ik had nog één opmerking naar aanleiding van de eerste termijn. Verschillende mensen hebben hier genoemd dat de wereld is veranderd sinds we in oktober het besluit hebben genomen over verlenging van het AZC tot 31 mei. Ja, die wereld is inderdaad veranderd vanwege de oorlog in de Oekraïne en dat is verschrikkelijk, maar het openhouden van het AZC biedt nu juist geen opvang voor vluchtelingen uit de Oekraïne en dat is ook één van de redenen waarom wij het voorstel samen met het CDA en VVD hebben gedaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Van Enk.

De heer Van Enk CDA: Voorzitter, ja, ik wil daar graag even op reageren, want even voor de zuiverheid, door de nieuwe situatie in de wereld is het probleem van huisvesting, maar ook van vluchtelingen in het algemeen gewoon zeer verergerd en als er niet een werkbaar voorstel had gelegen vandaag, waar we van kunnen zeggen nou, daar hebben we voldoende tijd voor en ook vertrouwen dat er iets moois uitkomt, dan had het CDA wel degelijk dus voor de motie gestemd om het AZC open te houden. Ook vanwege die communicerende vaten en dat er opvang nodig is voor zowel asielzoekers als statushouders die geen huis kunnen krijgen, als vluchtelingen uit Oekraïne. Dat even voor de zuiverheid, maar dat gaan we dus niet doen vanavond, omdat we denken dat er een goed alternatief uit te werken is en dat we daar tijd voor kunnen nemen door het AZC nog een half jaar uiterlijk open te houden. De motie van D66 om nu op zoek te gaan naar kleinschalige locaties voor ...

De voorzitter: Mijnheer Van Enk, mijnheer Weterings mag kort interrumpen. Twee zinnen.

De heer Weterings RB: Voorzitter, hoorde ik meneer Van Enk nou zeggen uiterlijk? Dus weer een uiterlijke verlenging van, dus al de vijfde uiterlijke verlenging die ze dan krijgen. Uiterlijk is toch uiterlijk? Of is uiterlijk na uiterlijk nog een uiterlijke uiterlijk, uiterlijke, uiterlijke, uiterlijke verlenging dan?

De voorzitter: Mijnheer Van Enk. U heeft een antwoord, mijnheer Van Enk vervolgt zijn betoog.

De heer Weterings RB: Goed.

De heer Van Enk CDA: Ben ik zo weer in beeld? Ja? Mooi. Nee, dat uiterlijk heeft gewoon te maken met het feit dat we de opdracht geven en als het college daar uitkomt en als raad een besluit nemen, dan zal er ook een inwerkingtredingsdatum aan hangen en als het COA zegt nou, dat kan ook voor november al, dan doen we het voor november. De motie van D66, was ik net bij, om kleinschalige nieuwe locaties te zoeken, daar zouden wij als CDA niet voor zijn. We willen de discussie nu op dit moment niet nog verder gaan compliceren. Tot slot, het voorstel van Wij. om voor optie twee te gaan en ik hoor de heer Braam daar ook zaken over zeggen, daar zou ik toch heel kort nog op in willen gaan. De wethouder zegt net al, dat is niet uitvoerbaar. Ik denk dat er ook een enorm risico voor de gemeente inzit als we dat pad op die manier zouden gaan bewandelen. Want kennelijk het einddoel ziet u ook voor ogen, zoals het hier wordt geschetst, net als bij optie drie, maar het verschil is en mijnheer Braam zegt ja, dan gaan we zitten op de stoel van het college, want we zouden eigenlijk

nu al een nieuwe situatie organiseren. Ja, waar die situatie nog niet bereikt is in het afgelopen halfjaar en we zitten nu met de situatie dat partijen weliswaar zeggen nou, daar willen we wel over praten, maar hebben nog geen enkele toezegging gedaan en we kennen de financiële consequenties niet, dan zou het echt heel onverstandig zijn als gemeente om nu het contract met COA te laten aflopen, maar dat niet te handhaven omdat we dan wel statushouders in het centrum houden, daar als gemeente verantwoordelijk voor worden. De kosten en de verantwoordelijkheid daarvan moeten dragen, in samenwerking met Stichting Welzijn, Vluchtelingenwerk, de corporaties. Het COA, wat u op een ander moment niet betrouwbaar genoeg noemt, maar daar zijn we dan wel helemaal van afhankelijk en tot slot de andere gemeenten waarvan we denken misschien willen die daar wel aan bij betalen. Dat is allemaal nog niet helder. Dus daarom dat ik net zei gooi je oude schoenen niet weg voordat je nieuwe hebt en ik zou u daarom toch willen oproepen, als het einddoel hetzelfde is, stem dan alstublieft voor het voorstel wat we hebben ingediend. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan we naar mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui PGR: Ja, dank je wel, voorzitter. Ik was even aan het eten. Ik heb nog mijn twee dagen vasten moeten inhalen, dus vandaar. Nee, eigenlijk halen we hier veel verschillende dingen door elkaar. Collega's die hebben het over flexruimte voor spoedzoekers. We proberen gewoon een probleem dat wereldwijd is, dus vluchtelingen opvangen die echt vluchten voor oorlogen en onderdrukking en vrezes voor hun leven, proberen wij dat probleem op te lossen, woningmarktprobleem op te lossen, woningmarktcrisis op te lossen, met datgene waar we nu mee zitten. Dus die doelgroepen moeten we gewoon echt loskoppelen en de woningmarktcrisis is nou eenmaal een andere opgave, een ander thema. Daar moeten we gewoon in het vervolg mee over in debat. Kijken we hoe we dat landelijke probleem kunnen oplossen, maar het tweede, de tweede doelgroep waar ook een aantal collega's over hebben gehad. Ja goed, dan refereer ik naar collega van BVR, kom maar met je knecht. Die mensen die vluchten die komen hier niet vrijwillig. Die mensen die vluchten voor een oorlog. Die vrezes voor hun dood en dat zijn kinderen, vrouwen, mannen. Het zijn niet kom maar met uw knecht, want die vluchten, want die zaten daar in een veilige omgeving. Toen brak daar oorlog uit en daar moesten ze vluchten. Dan zoeken ze een veilig heenkomen, voorzitter. Dus dat onderscheid moeten we ook weten te maken.

De voorzitter: Mijnheer Braam wil daar even op reageren. Mijnheer Braam.

De heer Braam BvR: Voorzitter, ja, ik kijk af en toe wel eens naar Nieuwsuur en die hebben regelmatig in ieder geval al laten zien op welke manier er heel recent nog in ieder geval vanuit de hoek achter Polen, Litouwen meen ik me te herinneren, er hele grote groepen mensen komen die eigenlijk maar ook voor één ding op zoek zijn, op zoek naar een beter leven. En dat mag, zonder meer waar, maar dat zijn geen asielzoekers. Dat noemen we gewoon immigranten. Mensen die op een gegeven moment graag een betere plek willen vinden, maar die mensen moeten feitelijk wel iets kunnen betekenen hier in dit land en daar gelden ook gewoon keurige regels voor en om dan onder de vlag asielzoekers deze kant op te komen, mijnheer El Majjaoui, dat valt niet onder die vlag zoals u dat benoemt en u gaat ook weer voorbij aan andere groepen waar het ook belangrijk voor is om zo snel mogelijk buiten de winterseizoenen ook opvang te regelen. Daklozen, thuislozen, mensen die in een scheiding zitten en noem maar op.

De voorzitter: Mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui PGR: Ja, dank je wel, voorzitter. Maar goed, collega Ed Braam die heeft mij niet mijn woorden laten afmaken, dat is de derde groep waar ik het net over wil hebben. Dat zijn inderdaad de mensen uit veilige landen. Volgens ons programma, volgens mijn fractie, staan we pal achter. Wij staan garant en wij

hebben de verantwoordelijkheid voor mensen die sec voor oorlog vluchten. Mensen die uit veilige landen komen vinden wij, vindt mijn fractie, dat je die linea recta weer terug moet sturen naar het land van herkomst. Daar is geen discussie mogelijk en ik wil met jou, dat draag ik je uit, om daar schouder aan schouder dit probleem op te lossen. Daar ben ik heel simpel in. Mensen uit veilige landen horen hier niet thuis en horen geen misbruik te maken van asielbeleid. Dat is gewoon voor mij een hele duidelijke taal, Maar mensen die vluchten uit Oekraïne, uit Syrië, mensen die echt vluchten van oorlog, die mensen moeten wij gewoon ... Wij leven in een beschaafd Nederland, beschaafde westerse wereld en wij behoren gewoon die mensen op humane wijze proberen we die op te vangen en we moeten niet dingen door elkaar halen. Mensen, spoedzoekers, mensen die dakloos zijn geraakt door allerlei omstandigheden, dat is een woningcrisis en dat moeten wij niet door elkaar halen. Dus het gaat nu puur, sec, om het fysieke deel, dat is het centrum nu. Hou dat even en op lange termijn moeten bekijken hoe we dit probleem langdurig en duurzaam moeten oplossen en uiteraard moeten we ook kijken naar de internationale gemeenschap hoe wij problemen wereldwijd moeten oplossen. Want wij kunnen we niet, want nogmaals, wat de collega van D66 zegt, we zijn geen eiland. We zijn oorspronkelijk verbonden met elkaar. Wij moeten gewoon proberen in samenspraak en ook in samenwerking proberen wij deze problemen op termijn op te lossen. Nogmaals, dit centrum functioneert gewoon perfect, afgezien van een enkele, ja goed, incidenten die hebben plaatsgevonden, dat gebeurt overal. Houd dat alsjeblieft aan en probeer gewoon even gezamenlijk, alleen dan heb ik ook ... Dan blijf ik ook voor de strenge controle, alleen sec mensen die vluchten van oorlog daar te huisvesten. Mensen die uit veilige landen komen of mensen die gewoon misbruik maken van het beleid, die moet je gewoon echt gewoon eruit plukken. Heel simpel. Dank je wel, voorzitter.

De voorzitter: We gaan verder met mijnheer Wit.

De heer Wit GL: Ja, voorzitter, dank u wel en dank u wel, mijnheer Van de Laar, voor de toelichting. Ik wil nog even één ding rechtzetten. In mijn eerste termijn gaf ik aan dat wij op 19 april een motie hebben ingediend. Daarvoor had ik bij te zeggen dat we die ook hebben ingediend met de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid. Dat is niet zo netjes. Waar we momenteel wel een beetje mee worstelen is ook het feit dat het voorstel wat nu ligt de mogelijkheid biedt straks om wellicht spoedzoekers, daklozen op te vangen, maar ik wil wel die discussie, wat mijn collega net ook aangeeft, wel zuiver houden. Het is natuurlijk uiteindelijk niet de bedoeling dat wij een asielzoekerscentrum gaan gebruiken om ons onvermogen om voldoende sociale woningbouw of om daklozen op te vangen, te gaan oplossen. Daar zijn andere apparaten voor, dat werkt op een andere wijze. Dat hebben we helaas regionaal ook niet goed voor elkaar en ik hoop dat we daar de komende jaren in ieder geval nog een flinke stap in kunnen maken, maar dat hoeft niet over de rug van een AZC. De heer Dolmans gaf net aan dat wij met het in stand houden van het AZC geen oplossing leveren voor het opvangen van Oekraïense vluchtelingen. Nou, puur direct is dat natuurlijk gewoon correct, maar als je kijkt naar de druk die wij daarbij halen van het landelijke opvangsysteem, dan is er wel degelijk iets te winnen voor ook de Oekraïense vluchteling. Volgens mij gaf mijnheer Van Enk dat net ook al aan. Ja, verder wil ik eigenlijk niet nog verder uitweiden. We hebben het er lang genoeg over gehad. Ik wil graag naar de besluitvorming toe. Wij zullen natuurlijk onze motie die we op 19 februari ook al hebben ingediend handhaven en we zullen naar aanleiding van de stemming daarover besluiten hoe we verder gaan met andere moties. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we naar de heer Van Dam.

De heer Van Dam WIJ: Ja, dank. Ja, ik heb wel een aantal vragen, of althans, dingen die opkwamen zeker in de eerste termijn van de wethouder, want daar hoorden we dat het niet uitvoerbaar is, de motie die we hebben ingediend. Schetst toch enigszins onze verbazing, want optie twee is wel gewoon opgenomen in die IB-brief,

dus dan de vraag van waarom is die dan wel opgenomen als hij niet uitvoerbaar is? Zeker gezien het feit dat één van de punten waarom die niet uitvoerbaar is genoemd wordt dat units weg moeten, of althans, niet worden overgedragen op het moment dat wij nu voor optie twee gaan. Dat strookt niet met de informatie die we eerst hebben gehoord dat de units helemaal geen bestemming hebben, mochten ze nu gebruikt moeten worden door het COA. Er zou namelijk helemaal nergens plek zijn voor de opening van een nieuw AZC waar de units geplaatst kunnen worden en als we het dan toch over de units hebben en de kosten van het plan, die ook benoemd worden, dan heeft nooit iemand gezegd dat we de volle vijfhonderd woningen over hoeven te nemen. Dus daar ook de vraag over van hoe wordt die afweging gemaakt. En de vraag waar wij, als wij nu kiezen voor optie drie, of althans, als de raad daarvoor kiest, waar Oekraïners dan geplaatst gaan worden, want daar hebben we toch ook verplichtingen voor. Ja, en eigenlijk de dringende vraag, die spookt de hele tijd door mijn hoofd, van als wij dus nu voor optie drie kiezen en ik hoor een aantal partijen daar hier heel positief over zijn, wat betekent dat voor over een half jaar? Want we hebben nul garantie dat op het moment dat wij verlengen, dat het AZC dan wel leeg is en we kunnen nog net zo hard roepen nee, dan gaan we zeggen dat ze moeten afbouwen, maar de vorige twee keer is zo gebleken dat dat het COA niet in staat is om af te bouwen en ja, voor onze partij zien we dat dus niet zo heel erg zitten en ik ben heel benieuwd hoe de rest van de raad daarover denkt en anders de wethouder. Daar zou ik het graag bij willen laten voor de tweede termijn.

De voorzitter: Gaan we door met de heer Van Malsen.

De heer Van Malsen PvdA: Ja, dank u wel, voorzitter. Ten eerste wil ik me aansluiten bij de woorden van de heer Wit over het aanbod aan sociale huurwoningen. Ik hoorde de wethouder op een gegeven moment ook zeggen dat het deels bij het COA ligt dat statushouders niet gevestigd kunnen worden in de reguliere woningvoorraad, maar volgens mij is het toch echt aan gemeentes om te zorgen voor voldoende huisvesting voor statushouders. Wat mij ook bij een ander punt brengt overigens. Er wordt nog wel eens een strikt onderscheid gemaakt tussen asielzoekers en statushouders, maar weet dat verreweg de meeste asielzoekers uiteindelijk statushouders worden en dat alle statushouders uiteindelijk als ze hier lang genoeg kunnen en willen en mogen blijven Nederlandse staatsburgers zijn. Tot slot nog één dingetje over het COA voordat ik op de moties en de voorstellen inga. Nou, er wordt wel eens gezegd dat het COA een onmogelijke organisatie is, met mensen waar moeilijk afspraken mee te maken is, maar ik weet toevallig uit betrouwbare bron dat er een aantal werknemers van het COA in de zaal zitten. Dus ik nodig de mensen die moeite hebben met deze organisatie uit om ze na de vergadering even op te zoeken en persoonlijk te spreken over de samenwerking. Dan de moties. Nou, de motie die we zelf hebben ingediend, daar staan wij natuurlijk nog steeds pal achter. Wat ik in de eerste termijn al zei, het blijft de meest humane en de meest, wat ons betreft, voor de hand liggende optie. Dan de motie van D66 voor structurele opvang asielzoekers in Rijswijk. Daar kunnen wij ons ook wel in vinden. Dus wij steunen die motie, permanente structurele opvang van asielzoekers. Zeker als dat op een manier gebeurt die tot meer integratie en meer een menging in de Rijswijkse bevolking leidt, daar zijn wij het erg mee eens. Dan de motie van Wij. Nou, we vinden het fijn dat de mensen van Wij. Rijswijk voor de volledigheid alle opties in de motie hebben proberen te verwerken. Een beetje teleurgesteld dat niemand optie één tot de motie heeft omgevormd voor de compleetheid. En dan het initiatiefvoorstel, dat wil zeggen optie drie in de brief. Daar hebben we een aantal vragen over. Er staat namelijk in dat het college verzocht wordt om de afspraken zoals die nu staan met het COA te verlengen. De vraag die wij daarbij hebben is wat betekent dat voor de voorzieningen? Bijvoorbeeld het schooltje wat aanwezig was op het AZC-terrein, dat is inmiddels al weggehaald. Met het oog op het leegroosteren van het AZC, komt dat dan weer terug in die tijd tot 30 november? En ook andere voorzieningen die al afgebouwd zijn, krijgen we die dan weer terug? Tweede vraag is, wat gebeurt er als het niet lukt om goede afspraken te maken voor 30 november? Komt het terrein dan weer braak te liggen? Gaat het COA de units weer meenemen? En tot slot, een vraag die ik even op moet

zoeken, want die had mijn collega zo mooi in de app gezet. In de periode dat er verbouwd moet worden, dat is dus waarschijnlijk voor 30 november verwachten wij dat de asielzoekers die er nu inzitten uit het centrum geplaatst moeten worden. Ja, is het zo en waar blijven ze dan? En wanneer moeten ze op zijn vroegst weg? Tot zover, dank.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we door met de heer Sleddering.

De heer Sleddering VVD: Dank, voorzitter. Wij zullen kort aangeven hoe wij over de moties denken. Het zal u duidelijk zijn, gelet op mijn inbreng in de eerste termijn, dat wij ons voorstel van het CDA en D66 en VVD steunen. Uiteraard. De motie van ChristenUnie en de vrienden daarvan zullen wij afwijzen. De motie van Wij. zullen wij afwijzen omdat die niet uitvoerbaar is. De motie van D66, hoe sympathiek die ook is, dat is altijd een woord wat je gebruikt als je het ergens niet mee eens bent, dan zeg je dat het een sympathieke motie is, maar we steunen hem niet, helaas. Wij vinden dat wat daarin staat is een taak van de nationale regering, samen met de COA en andere instanties. Die moeten nadenken over een nieuw beleid op het gebied van onderbrengen van vluchtelingen en ik steun ze daar landelijk van harte bij. Dank u.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Braam.

De heer Braam BvR: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik vind het in ieder geval fijn om te horen dat mensen van de COA in het publiek zitten. Alleen ja, als ze er dan toch zijn dan zou je ook verwachten als ze zowel de vorige keer als deze keer de moeite zouden hebben genomen om even in die vijf minuten tijd die ze ook nog eens een keer beschikbaar krijgen te verdedigen dat ze daar willen blijven zitten op welke manier dan ook. Dat heb ik gemist. Misschien terecht, misschien onterecht, ik weet het niet, maar het had ze gesierd als ze in ieder geval de uitglidders die ze in onze richting hebben gedaan, dat ze die hadden verdedigd. Dan heb ik net al even aangegeven we willen toch een momentje met de fractie even bij elkaar komen om even na te denken over enkele van de moties die zijn ingediend. Dan kom ik na de schorsing wel terug hoe ons stemgedrag op die punten zal zijn. Voorzitter, dus ik vraag een schorsing aan van twintig minuten.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Weterings. Nee, we gaan schorsen als de tweede termijn van de wethouder geweest is. Dan hebben we alles op een rij. Ik snap dat wel. De heer Weterings.

De heer Weterings RB: Voorzitter, ja, wederom heel kort. Ik heb alle partijen angehooord in hun betoog. Geen enkele ervan heeft ons kunnen overtuigen waarom wij wederom een contractuele bestuurlijke afspraak, een uiterlijke verlenging weer uiterlijk gaan verlengen. Dus dat uiterlijke, daar maak je jezelf volkomen belachelijk mee. Ben ik heel nieuwsgierig hoe de gewone Rijswijkers hun gemeentelijke belastingen gaan betalen waar een uiterlijke datum op staat. Ik ben heel nieuwsgierig. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan we naar mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen CU: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Zoals u begrijpt, er zijn vier moties, waarvan twee spreken over verlenging van het contract met COA. De ene motie, waar de vrienden van de ChristenUnie zich achter scharen, ik ... Het zijn niet mijn woorden. Dat is ook een motie van intentie. Een motie is ook een intentieverklaring, waarin we zeggen van dit is ons hart, dit kan wat ons betreft. We hebben een goed lopend AZC, daar zijn we trots op. Wij zijn gastvrij als gemeente en we kunnen dit blijkbaar aan en er is draagvlak gegroeid in Rijswijk voor het AZC en die kleurt ook verdere beslissingen en besluiten over haalbare voorstellen die er misschien zijn van andere partijen die zeggen nou ja, laten we het nog een half jaar zien. Want anders krijgen we inderdaad dat geval van wat de heer Weterings dit keer zegt, het is uitstel op uitstel. Je was toch

voor sluiting? Een intentieverklaring van het openhouden, die motie kleurt wat ons betreft andere besluiten. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Weterings wil erop reageren.

De heer Weterings RB: Voorzitter, ik werd benoemd, maar dan is het niet handig op die brief een uiterlijke datum te zetten, want uiterlijk is toch uiterlijk? Of is uiterlijk misschien uiterlijk toch misschien niet uiterlijk? Voor ons is gewoon klinkklare helder, als je iets uiterlijk met elkaar afspreekt, een uiterlijke datum, is het ook een uiterlijke datum. Of je moet er gewoon geen datum opzetten. Zeg je joh, het wordt onbeperkt of het wordt vrijblijvend, maar die uiterlijk, dat uiterlijk staat er al een paar keer ingeschreven. Ook op de contracten die erin staan.

De voorzitter: Ja, u heeft uw punt gemaakt.

De heer Weterings RB: Dat kan je niet maken naar je buitenwereld toe.

De voorzitter: Ja. Mevrouw Harmsen, u heeft daar nog reactie op?

Mevrouw Harmsen CU: Ja, ik leg het dus net uit, de ene motie legt de andere motie uit en de grootste motie is het openhouden van het AZC en de andere motie is misschien haalbare voorstel voor een tijdelijke verlenging. Goed, dan sluit ik hiermee de tweede termijn van de raad af en dan geef ik het woord aan het college, mijnheer Van de Laar.

Wethouder de heer Van de Laar: Ja, voorzitter, dank u wel. Er waren nog een aantal vragen, onder andere van de heer Van Dam van Wij., waarom überhaupt die optie twee nog opnemen in de RIB? Ik vond dat u daar recht op had, want daar begon het eigenlijk mee in de zoektocht naar alternatieven en dat u daar ook een feitelijke weergave van heeft van de serieuze kanttekeningen en risico's. Het is mogelijk, maar eigenlijk wat iedereen daarin aangeeft en dan zal morgen denk ik blijken dat het niet mogelijk zou zijn, maar ik vond het te snel gaan eigenlijk om die optie gewoon niet meer te noemen, omdat u daar ook denk ik allemaal van uitging van hoe zit dat eruit als dat vanaf 1 juni zou zijn. Het COA en dat staat ook in de raadsinformatiebrief bij optie twee omschreven, dat het COA heeft aangegeven die units toch nodig te hebben. U heeft het over vijfhonderd woningen overigens, maar het zijn vijfhonderd bedden natuurlijk in 69 units en daar kan het COA, is die in staat überhaupt om af te bouwen. Nou, ze waren al begonnen natuurlijk vanaf 1 december met het afbouwen van het bewonersbestand om het abstract en niet menselijk te zeggen. Tot het moment op 20, 21 april dat men vanwege humanitaire omstandigheden genoodzaakt was om de druk op Ter Apel te verlichten, maar ze hebben in die communicatie wel altijd gezegd ja, als de raad vasthoudt aan 31 mei dan is dat waar wij ook in het contract aangeboden zijn. Dan bouwen wij gewoon af. Hoe we vervolgens de mensen gaan huisvesten, dat wordt dan een heel groot probleem, maar we bouwen dan feitelijk gewoon af en ergens anders weer op. Of dat nou een sporthal of andere voorzieningen zijn. Over voorzieningen gesproken, PvdA vroeg wat gebeurt er met de school of hoe zit dat in het voorstel? Dat is een vraag aan het initiatiefvoorstel, dus eigenlijk voor de indieners van het initiatiefvoorstel, maar ik denk dat ik het antwoord heb. Dus als ik bij u de vraag mag beantwoorden, de school houdt echt per 31 mei. Er wordt nog wel gebruik gemaakt van het gebouw door vrijwilligers en door mensen met pensioen, maar dat en dat wordt ... Sorry? Sommige ... Ja, die was wel weg, maar er wordt toch nog een bepaalde vorm van onderwijs, maar dat is echter niet meer aan de orde vanaf ... In de periode waar we het over zouden hebben. Zijn er nog andere voorzieningen? Nou we hebben net gehoord wat voor soort voorzieningen er onder andere zijn en ook de Vluchtelingenwerk en Welzijn Rijswijk en de twintig organisaties, waaronder de Samenlopers die prachtig werk doen. Die blijven natuurlijk gewoon

betrokken en dat is ook waar de corporaties al mee in gesprek zijn gegaan of nog ook in gesprek verder willen, over wat blijft hun rol op het centrum? Want ja, dat is van hele grote maatschappelijke waarde natuurlijk. Wat gebeurt er na 30 november? Ik denk dat we daar heel erg belangrijks is dat we dat vastleggen binnen drie weken in die intentieovereenkomst. Als ik zo u proef, is de bedoeling dat het dan wordt het een flexibel wooncentrum, maar stel dat we daar niet uit zouden kunnen komen en dat gevoel heb ik niet, dat wij daar niet uit zouden kunnen komen, maar ik denk dat we heel strikt moeten zijn in wat hoe die situatie na 30 november eruitziet. De asielzoekers, wanneer zijn die weg? Ja, dat is ook iets wat we moeten bespreken met het COA. Kijk, ten aanzien van de mensen die er nu 20, 21 april extra bij zijn gekomen heeft het COA gezegd ja, die blijven er zolang zoals nodig is en we zijn bezig met nieuwe locaties. Noodopvang, maar ook structureel. Nou, dan ben ik wel nieuwsgierig naar hoe dat verder in elkaar zit, maar daar kan ik u nu verder geen antwoord geven. Het is primair natuurlijk ook gewoon een kwestie van COA zelf. Voorzitter, dat is mijn tweede termijn.

De voorzitter: Ja, mijnheer Van Malsen. De heer Van Dam.

De heer Van Dam WIJ.: Ja. Mag ik nog één vervolgvraag stellen? Dat was ook de vraag die onderliggend was aan die over het schooltje. Krijgen die kinderen op dit moment nog onderwijs en blijft dat doorgaan? Ja? Ik zie mensen heel hard knikken.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder de heer Van de Laar: Ja, maar dat is dus houtje-touwtje zou ik bijna willen zeggen of daar wil ik niet diskwalificeren van de mensen die daar ook na hun pensioen heel veel hun zien hun zaligheid inzetten, maar de coördinatie van de Librijn houdt echt op. Dus ja, dat is de vraag hoe dat na 31 mei eruit zou zien.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam had nog een vraag.

De heer Van Dam WIJ. Ja, ik vroeg me af waar gaan wij dan wel de Oekraïners opvangen en heeft u vertrouwen erin dat op het moment dat wij nu een half jaar verlengen, dat dan na dat half jaar wel afspraken worden nagekomen en dat we dan wel kunnen overgaan op optie twee?

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder de heer Van de Laar: Nou, wat ik in mijn vorige beantwoording zei, ik ben er wel altijd van overtuigd geweest dat het COA zich ook gewoon zou houden aan de termijn van 31 mei op het moment dat u daarvoor zou besluiten en dat heeft het COA ook zelf altijd aangegeven en in die zin ligt er ook helemaal niet formeel een verzoek. Ik denk dat het nog voor de voorliggende optie drie, als dat, wil ik heel graag, naar een tripartite overeenkomst of er zijn twee woningcorpora... Met de corporaties en als wij zo'n overeenkomst sluiten, ik denk dat vind ik ... Ja, dat geeft mij wat meer comfort eigenlijk dat we wel een heel serieuze afspraken aan het maken zijn. Van de andere kant, het model Alkmaar, dat is een suggestie ook geweest van het COA zelf en daar in Alkmaar zijn ze tot goede afspraken gekomen. Dus dat zijn allemaal tekens waarvan ik zeg nou ja, ik geloof wel in deze optie. Voorzitter.

De voorzitter: Goed. Volgens mij was dit de tweede termijn van het college en dan komen wij eigenlijk wel tot het einde van de beraadslaging. Wij gaan zo meteen schorsen. Ik wil vast aangeven hoe ik de besluitvorming wil doen. Dat gaat dan in mate van verstrekkendheid bij de volgorde waarin we de moties behandelen. Meest verstrekkende is die van de PvdA, ChristenUnie, GroenLinks en de fractie Gelijkwaardigheid en

Rechtvaardigheid. Die gaat het verst. Daarna gaat het meest ver de motie van de fractie Wij. Dus dat gaat als tweede in de besluitvorming. Als derde hebben we de motie van D66, VVD en het CDA. De vierde motie gaat niet zozeer over het terrein, maar meer over asielzoekers in zijn algemeenheid. Dus die wou ik als vierde behandelen. Dus de eerste drie gaan echt over het AZC-terrein met een volgorde die ik net heb aangegeven en dan de vierde. Zo wou ik het doen. Dus dat betekent dat er ook geen tweeënhalfde termijn meer komt. Ook geen discussie en debat. Dus we gaan gewoon in deze volgorde over de moties stemmen. Via uw stemverklaring kunt u nog wat inkleuren, al vind ik dat we in de tweede termijn al heel wat gehoord hebben. Ja en voor we stemmen, gaan we een teststemming doen. Nou, en daar hebben we veel vertrouwen in. Ik schors de vergadering voor tien minuten. Is dat akkoord? Vergadering is geschorst. '...'tel aan de orde.

Moties

b. Motie 10.b PvdA, ChristenUnie, GroenLinks en Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid - Toekomst AZC

Motie 10.b heet die bij mij. Dat is de motie van de PvdA, ChristenUnie, GroenLinks en de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid, over de toekomst van het AZC. Ik stel hem nu aan de orde, de stemming is nu geopend. Heeft u het gevoel dat u gestemd heeft?

De heer Massaar: Nog één stem. Ja. 8 voor, 21 tegen.

De voorzitter: Goed, daarmee is de **motie verworpen**. Gaan we nu naar motie numero 2, dat is de motie van de fractie van Wij.

c. Motie 10.e Wij. Rijswijk – Centrum voor flexibel wonen

De voorzitter: Mijnheer Braam wil iets zeggen. Stemverklaring, ja.

De heer Braam BvR: Ja, voorzitter, toch even een stemverklaring. We hebben het net in de schorsing nog even over gehad, nog even over de verschillende moties, maar deze is feitelijk een kopie van de uitspraak zoals die in oktober was gedaan door de meerderheid van de raad. En aangezien we als partij zeker belangrijk vinden dat er een stukje continuïteit van bestuur is, zouden we normaliter voor zo'n motie stemmen omdat die aansluit bij de uitspraak die al eerder in oktober gedaan is, maar gelet op het feit van dat het eigenlijk daarmee ook een overbodige motie is, zullen we dus tegen deze motie stemmen.

De voorzitter: Goed. Zijn er nog anderen met stemverklaringen? Zie ik niet, dan ga ik aan de techniek vragen om deze motie voort te zetten en als dat zo is dan begint de stemming. Ja, de motie staat ervoor, de stemming is geopend.

De voorzitter: Uitslag.

De heer Massaar: 4 voor, 25 tegen.

De voorzitter: Goed. Daarmee is deze **motie verworpen**.

d. Motie 10.c D66, VVD en CDA – Realiseren ‘centrum voor flexibel wonen’ met transitieperiode

Dan gaan we naar motie drie, de motie van D66, VVD, CDA. Over het centrum voor flexibel wonen en de transitieperiode. Daar zijn nog stemverklaringen bij. Ja, mevrouw Harmsen, mijnheer Van Malsen. De heer Wit. In die volgorde.

Mevrouw Harmsen: Ja, dank u wel. Deze volgende motie, zoals ik al eerder zei, is meer een verlenging dan een uitstel. Dat is mijn verklaring.

De voorzitter: Meneer Van Malsen.

De heer Van Malsen PvdA: Even voor de duidelijkheid, we hebben het nu over het initiatiefvoorstel? Want op mijn scherpje staat nog steeds Wij. Rijswijk. Ja, het initiatiefvoorstel. Ja, precies. Ja. Nee, oké. Nee, dan hebben we het duidelijk. Nee, goed, we hebben onze zorgen bij deze motie of dit initiatiefvoorstel, hoe je het ook wil noemen, denk ik duidelijk gemaakt. Ik denk dat een aantal vragen nog wel echt nadere beantwoording behoeven. Onder andere over het onderwijs en hoe de transitieperiode gaat op het moment dat de asielzoekers eruit moeten. Wanneer begint de verbouwing, wanneer gaan ze eruit? Die zorgen geuit hebbende, stemmen we uiteindelijk voor dit voorstel.

De voorzitter: Mijnheer Wit en dan mijnheer El Majjaoui.

De heer Wit GL: Ja, voorzitter, dank u wel. Voor GroenLinks is het heel duidelijk, de motie die wij hadden ingediend die heeft het niet gehaald, uiteindelijk geeft hier de motie die nu voorligt de mogelijkheid om in ieder geval de asielzoekers die momenteel aanwezig zijn in het AZC op een nette wijze een andere plek te laten vinden en daarom zullen wij ook voor deze motie stemmen.

De voorzitter: Mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui PGR: Ja, dank u wel, voorzitter. Idem dito. Ik ga ook, althans mijn fractie, gaat ook voor deze motie of dit voorstel stemmen. Ja, met de achterliggende gedachte ik heb iets dan niets. Dus in dit geval dat tot de 30 november aanhouden, dus in die zin gaan wij hiervoor stemmen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Goed. Zijn er nog andere stemverklaringen? Mijnheer Weterings?

De heer Weterings RB: Voorzitter, even heel kort. Nog even om het geheugen op te frissen. Onze fractie zou tegenstemmen, want het is weer de zoveelste motie die in stemming wordt gebracht, die misschien eigenlijk weer niet wordt uitgevoerd. Dus we hebben er helemaal geen vertrouwen meer in. Dank u wel.

De heer Massaar: Mevrouw Niesen. Zestien voor, dertien tegen.

De voorzitter: Dat betekent dat deze **motie is aangenomen**.

e. Motie 10.e D66 - Structurele opvang asielzoekers in Rijswijk

De voorzitter: Dan gaan we naar de laatste motie, van D66 over de structurele opvang. Zijn daar stemverklaringen bij af te leggen? De heer Van Malsen. Mijnheer Wit. Mevrouw Harms. Mevrouw Harmsen. Mijnheer Van Malsen, ga je gang.

De heer Van Malsen PvdA: Ja, we hebben gezegd dat we deze motie gaan steunen, dus daar houden we ons ook aan. Dat met name ook omdat in lijn met wat mevrouw Harmsen eerder al zei het in onze ogen een intentieverklaring is en dat wij daarmee de hoop uitspreken dat de humanitaire en gastvrije lijn die D66 en de heer Dolmans hiermee hebben ingezet, door het volgende college uitgebreid en voortgezet zal worden. Dus wij stemmen voor.

De voorzitter: Mijnheer Wit.

De heer Wit GL: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij zien in deze motie de mogelijkheid om ook in de regio goed te kijken om in de toekomst toch een functie te blijven vervullen, ook als Rijswijk om asielzoekers op te vangen, op welke manier dan ook. Daarom zullen wij ook voor deze motie stemmen.

Mevrouw Harmsen CU: Ik ga ook deze motie, zoals de heer Van Malsen al zei, dit is niet meer dan een intentieverklaring. Deze avond, deze moties gingen over het openhouden van het AZC, waar de stemwijzers ook voor ingevuld zijn door de partijen en er een vage intentieverklaring ... Zonder concrete voorstellen willen wij niet voor stemmen. We gaan hierop tegenstemmen.

De voorzitter: De heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui PGR: Ja, dank u wel, voorzitter. Onze fractie gaat hier voor stemmen. Ja, goed, het is een motie voor iets voor de toekomst. Betekent dat er gewoon dit probleem ook duurzaam, langdurig gelost moet worden en ik vind dat wij gewoon hier met z'n allen hier aan de slag moeten. Want ja, asielzoekers blijven van alle tijden, dus over twintig jaar hebben we nog steeds asielzoekers. Dus we moeten gewoon een permanente, structurele opvang creëren. Dan zijn we van al deze discussies af. Dank je wel.

De voorzitter: Mijnheer Weterings.

De heer Weterings RB: Voorzitter, onze fractie zou ook tegen deze motie stemmen. We zouden graag het college en de wethouder willen meegeven dat ook de vorige ingediende moties kunnen naast zich neergelegd worden. Want hij was bezig met het uitvoeren van andere moties. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Ik zie geen anderen die stemverklaring willen afleggen. Dat betekent dat we kunnen gaan stemmen. Zit die ervoor nu, op uw scherm? De stemming is geopend.

De heer Massaar: Elf voor, achttien tegen. Elf voor, achttien tegen.

De voorzitter: Ja, daarmee is deze motie **verworpen**. Dames en heren, hier komen we aan het eind van dit agendapunt. Heel veel dank aan iedereen om zich goed in te zetten voor ja, het uitleggen van de positie. Er is in ieder geval positieve besluitvorming waar het college mee aan de gang kan en het college zal dat doen en u tijdig en nauwkeurig op de hoogte houden. Ik sluit hiermee dit agendapunt af.

11. RV Taalbeleidsplan "het start met taal" en amendement 'CDA Ouderen in Taalbeleidsplan'

De voorzitter: Dan gaan we verder met agendapunt het Taalbeleidsplan, de start van één en ander. Mijnheer de griffier, is er een sprekerslijstje? Ik zal wel even noemen. We beginnen met mijnheer Geleijnse. Mijnheer El Majjaoui. Mevrouw Koegler. De heer Veerman en mevrouw Oude Alink. Ik zie verder geen vingers. Mevrouw Van Nunen. Verder nog niet. Oké, we gaan zo beginnen. Mijnheer Geleijnse, u heeft het woord.

De heer Geleijnse CDA: Dank u wel, voorzitter. Op 19 april hebben we in het forum uitgebreid over dit plan gesproken, dus mijn fractie houdt het kort. We hebben toen aangegeven dat we ouderen als doelgroep misten in dit plan. Beginnen dat ouderen ook extra aandacht moeten krijgen. Zeker gezien het feit dat ze langer zelfstandig moeten wonen, maar ook in het kader van bijvoorbeeld eenzaamheid en zelfredzaamheid. Vandaar dat ik met de collega's van Rijswijks Belang en D66 een amendement heb ingediend om die doelgroep toe te voegen. Dat komt zo dadelijk instemming en ik hoop echt dat de hele raad het amendement steunt. Voorzitter, tot slot, laaggeletterdheid aanpakken doen we echt samen. Niet alleen de gemeente, het Taalhuis, Welzijn Rijswijk en andere partners spelen een belangrijke rol. Ook u, voorzitter, en ik. Door signalen te herkennen en er over te praten en hulp aan te bieden en de CDA-fractie hoopt dat we met dit plan veel Rijswijkers weten te bereiken en we zullen dat de komende jaren dan ook goed volgen. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan naar mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui PGR: Ja, dank u wel, voorzitter. Zoals ik eerder heb aangegeven, ik miste hier een aantal belangrijke zaken, bijvoorbeeld de intensieve samenwerking tussen scholen en vooral de basisscholen, maar het echt begint. Het onderwijs, gelijkheid in het onderwijs, gelijkheid, maar weet je, we gaan ervoor stemmen en ik heb het amendement van het CDA, Rijswijks Belang en D66 ook gelezen en ik ben daar ook onder de indruk. Dan voegen wij de doelgroep 65 ... Ouderen toe. Dan stem ik ook voor dit amendement ervoor. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler RB: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ook Rijswijks Belang kan het kort houden. Tijdens het forum hebben we al uitgebreid aangegeven waarom wij het belangrijk vinden dat deze doelgroep specifiek wordt genomen. Ik sluit me dan ook aan bij de woorden van de heer Geleijnse. We hadden elkaar na het forum al snel gevonden daarin. Vandaar dat de heer Veerman daar ook bij aansluit. Ik weet dat de wethouder deze doelgroep ook een warm hart toedraagt en meerdere partijen hier in de raad. Dus ik hoop dan ook dat we op een brede steun voor dit amendement kunnen rekenen.

De voorzitter: Dan gaan we naar mijnheer Veerman.

De heer Veerman D66: Voorzitter, dank u wel. Nou, onze voor zijn voor het amendement, dat is wel breed uitgemeten, daar kom ik even niet op terug, maar ik heb toch wel een aantal andere vragen. Financiële vragen eigenlijk, want ik zie wel een overzichtje wat ik gekregen heb en op zich is dat natuurlijk goed. Waar ik wel op uitkom is dat er nog 97.000 euro extra noodzakelijke financiële middelen toegevoegd moeten worden. Op zich is dat helemaal geen probleem. Wat ik wel een beetje mis in het hele verhaal is hoe we met de monitoring en de voortgang omgaan tijdens het traject. Dat mis ik in het hele verhaal. Misschien dat de wethouder daar nog iets over kan zeggen. Heb ik de vorige keer ook wel een klein beetje naar gevraagd. Wat ik ook mis, is de jaarlijkse evaluatie op basis van de effectiviteit en maatschappelijke kosten-batenanalyse. Nou, die is hier vaker naar voren gekomen. Ik mis hem opnieuw, dus ook daar nog graag even antwoord over hoe we deze financiële middelen in gaan zetten en hoe we dat gaan evalueren elkaar. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Oude Alink.

Mevrouw Oude Alink GL: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou ja, we weten allemaal dat taalvaardigheid onmisbaar is om mee te kunnen doen in de samenleving en ook dat laaggeletterdheid een groot en vaak verborgen probleem is. Daarom zijn we blij met de lokale invulling van het regionale plan en ook heel erg bedankt aan de

wethouder voor de antwoorden op alle vragen die we hadden tijdens de fora. Want we hebben er nu meer vertrouwen in dat de gemeente de cijfers beter in beeld heeft en ook dat wij als raad goede informatie gaan krijgen over de voortgang. Voor GroenLinks is het belangrijk dat de ondersteuning ook echt terechtkomt bij mensen die het hard nodig hebben. Ook wanneer ze niet eenvoudig te benaderen zijn. Maatwerk wordt wat ons betreft wel voldoende benoemd als het gaat om de aangeboden cursussen en het aanbod, maar bij het vinden en benaderen van inwoners kan dit wellicht nog beter. Vandaar dat wij graag zouden zien dat de gemeente haar best doet om meer groepen te benaderen dan in het taalplan als aandachtsgroepen genoemd worden en met meer ambities. Hoeveel mensen gaan er concreet bereikt worden? Kan de wethouder bijvoorbeeld toezeggen dat EU-arbeidsmigranten, die wel in het regionaal plan worden benoemd, worden meegenomen bij de benadering van bijvoorbeeld de werkgevers? En kan de wethouder inderdaad zoals in het amendement van CDA wordt gevraagd, ook toezeggen dat 65-plussers ook actief worden benaderd? Aangezien het een groeiende groep inwoners heeft en zij hebben veel baat bij meer zelfredzaamheid. En kan de wethouder ook toezeggen dat er bijvoorbeeld actief wordt gezocht naar jonge ouders als doelgroep, zodat niet alleen zij, maar ook hun kinderen een meer taalrijke omgeving krijgen. Om dit snel te realiseren zijn we het eens met de wethouder dat er meer locaties voor de taalplusschool nodig zijn. Dichter in de buurt van de inwoner. Ja, voor veel inwoners zal dit een extra barrière wegnemen om mee te doen als zij in hun eigen buurt taallessen kunnen krijgen en ook het verwerven van meer taalmaatjes verdient wat ons betreft wel aandacht. Tot slot roepen we de wethouder en ook de gemeente op om haast te maken met invoeren van de Direct Duidelijk-deal, want zoals ik al zei in het forum, de communicatie komt van twee kanten en het begrijpelijk en helder maken van onze communicatie is heel belangrijk voor de toegankelijkheid van onze stad.

De voorzitter: Dan gaan we naar mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen PvdA: Ja, voorzitter, dank u. Ik heb een column van Sheila Sitalsing onlangs nog gelezen en daar stond in het kan, Nederland zonder laaggeletterden. We moeten het gewoon willen. En zij schreef die column in de Volkskrant vorig jaar september tijdens de Week van Lezen en Schrijven. Want een kwart van onze jongeren, BVR gaf dat ook eigenlijk al aan in het forum, leest gewoon niet goed genoeg en houden zonder interventies problemen in de rest van het leven. Voorzitter, ik wil geen punten herhalen die mijn collega in het forum heeft gezegd, maar ik wil toch nog wel enkele vragen aan de wethouders stellen ten aanzien van de concrete ambities. Kijk, de doelstellingen en de uitgangspunten zijn helder, dat hebben we vorige keer ook al met elkaar geconstateerd, maar de concrete uitwerking, waar we willen staan over pakweg vijf jaar, klinkt in ieder geval voor de Partij van de Arbeid ergens tussen vingers. Maatwerk staat centraal, maar we zullen wel actief de inwoners moeten opzoeken. Dus allereerst, wethouder, wat zijn nu uw streefcijfers tot 2030? Hoe houden we in beeld waar we staan in de terugdringing van laaggeletterdheid en of we de ingezette middelen en instrumenten ook daadwerkelijk effectief inzetten? Doen we de goede dingen en doen we zo goed? En die vraag wil ik toch heel graag door de wethouder met een niet algemeen antwoord terugkrijgen, maar liefst toch ook wel met wat gegevens waarvan u zegt ja, we staan al jaren op 10 procent laaggeletterdheid, hoe brengen we het echt terug tot pakweg 6, 5 procent en dan komen we niet tot een Nederland of Rijswijk zonder laaggeletterden, maar we komen wel een stap verder. Voorzitter, ik wacht graag het antwoord van de wethouder af op mijn vragen. Dank u.

De voorzitter: Oké. Ik heb geen aanmeldingen voor verdere woordvoering. Dat is niet het geval. Dan was dit de eerste termijn van de raad. Hoe gaan we naar het college. Mevrouw Besteman.

Wethouder mevrouw Besteman: Voorzitter, hartelijk dank en ook aan alle raadsleden voor het omarmen, zou ik bijna willen zeggen, van dit taalplan. Daar ben ik ongelooflijk blij mee. Het probleem is duidelijk, is geschetst

denk ik in het regionale plan, maar ook in dit plan en ik hoor daar in de raad eensgezindheid over en het is inderdaad zo, voorzitter, de heer Geleijnse zei het al, laaggeletterdheid aanpakken dat doen we samen en zo is het. Ik zal de fracties aflopen, want ik heb nog wat vragen gehoord en dan begin ik bij het amendement dat is ingediend door het CDA, Rijswijks Belang en D66. Inderdaad, mevrouw Koegler, ik draag de groep ouderen een zeer warm hart toe en ik ben ook blij dat u een andere fracties dat ook doen. In die zin ben ik ook blij met uw amendement. Ik heb in het forum gezegd denk ik dat het aanbod openstaat voor eenieder, dus ook voor ouderen. De stad wil ik er wel even bij opmerken, maar ik heb er geen enkel bezwaar tegen. Sterker nog, ik vind het een zeer sympathiek voorstel in de goede zin van de betekenis van het woord, zeg ik maar even tegen de heer Sleddering. Dus ik omarm dat voorstel, voorzitter. Een amendement moet dacht ik wel door de raad in stemming worden gebracht dus dat laat ik dan ook zeker aan de raad. Ik wil één opmerking maken bij de toelichting in uw amendement. U verwijst daar al naar de toegezegde rapportage die jaarlijks zal plaatsvinden vanaf volgend jaar. We zijn daarmee nog in ontwikkeling, dus ik kan nu nog niet zeggen hoe dat er precies uit komt te zien. We moeten daarover nog in overleg met de partners, maar we zullen dit als een suggestie zien en het ook in die zin meenemen, voorzitter. Ik ga naar de heer El Majjaoui. Ja, u heeft een heel terecht punt ingebracht in de bespreking, zou ik willen zeggen. U heeft dat in het forum ook al gedaan, want u doet een pleidooi voor jong beginnen met het leren van de taal en daar vinden wij elkaar één op één. En dat is ook wat we doen in Rijswijk. We hebben onderwijsachterstandenbeleid. Wij hebben onderwijsachterstandenmiddelen en dat zetten we in op basisscholen, waar ook en dan kijk ik kijk maar even naar achter in de zaal, naar GroenLinks, ouders en kinderen van zouden moeten profiteren. Dat is in ieder geval zoals het wordt ingezet en daarmee, daarin, daarvoor werken wij nauw samen, uiteraard met het onderwijs, maar ook met kinderopvang. Dus we richten ons daarmee juist op de kinderen, maar ook zeker op de ouders. We hebben bijvoorbeeld een schakelklas op één van de basisscholen waar ouders ook samen kunnen koffiedrinken, met taal bezig zijn. Dus dat even ter illustratie daarvan. Dus zo vroeg mogelijk starten met taal. Nou, ik ben het daar van harte mee eens, voorzitter. Mevrouw Koegler heeft nog aangesloten bij het amendement en de ouderen die daarin genoemd worden. De monitoring. Ja, de heer Veerman, ik zal daar wat meer tekst nog aangeven, want ik begrijp dat dat punt u na aan het hart ligt. In het regioplan wordt fors ingezet op monitoring en de impactmeting en we maken daar ook gebruik van de landelijke pilot Monitor laaggeletterdheid, die via de VNG en de arbeidsmarktregio, waarin we de regionale activiteiten hebben ondergebracht, wordt opgezet en ingezet. Dus dat in de regionale context. Daarnaast gaan we nu met dit taalplan ook lokaal nu inzetten op taal of op monitoring en impactmeting. Daartoe maken we een evaluatie en een actieplan waarover we ieder jaar rapporteren en die rapportage, dat heb ik u in de commissie ook met uw raad gedeeld, willen we ook heel graag met uw raad delen. Zo kunnen we meteen constateren, mevrouw Van Nunen, over de goede dingen doen en of we ze goed doen en dat hebben we ook gedaan in de aanloop naar dit taalplan, naar de ontwikkeling van het taalplan en daarin heeft u ook kunnen lezen dat er heel veel dingen heel goed gaan gelukkig, maar dat er ook op enkele zaken nog intensivering nodig is en dat is juist wat dit taalplan ook voorstelt. Dan ga ik nog even naar de fractie van GroenLinks, want u stelt eigenlijk voor om nog meer doelgroepen op te noemen in dit taalplan. Ja, is daar wat op tegen? Nou, natuurlijk niet zozeer, maar ik denk dat we die doelgroepen en iedereen die dat die doelgroep laaggeletterd behoort, proberen te vinden met het aanbod dat we hebben, want dat is juist één van de pijlers van dit plan, dat we ons willen inzetten om de groep beter te bereiken. Want dat is natuurlijk één van de manco's of de lastige zaak als het gaat om laaggeletterdheid. Soms willen mensen in de doelgroep niet gevonden worden, dus dat is waarom we met dit plan willen inzetten om die doelgroepen, om iedereen te bereiken het liefst. Ja, dat is natuurlijk het doel, maar ja, ik kan u nu al voorspellen dat dat inderdaad misschien niet helemaal gaat lukken, maar alles is daar in ieder geval op gericht en het aanbod staat in ieder geval voor iedereen open. Ja, mevrouw Van Nunen vraagt om specifieke cijfers. Dat is een begrijpelijke vraag, voorzitter. Ik heb in het forum ook aangegeven dat de doelgroep laaggeletterden een dynamische groep is. We zien nu en dat is ook waar we ons op willen richten

met het taalplan, de groep jongeren die net van school komt. Dat is een nieuwe groep laaggeletterden, zou je zeggen, die we voorheen niet hadden. Dus ja, streefcijfers zeggen dat we de laaggeletterdheid in Rijswijk gaan oplossen. Ik zou het heel graag willen en ik droom met u mee, maar dat gaat helaas niet gebeuren. Nogmaals, de groep verandert. Sommige mensen, nou ja, bij werkgevers bijvoorbeeld, profiteren heel goed van het aanbod omdat het juist heel dichtbij is. Kunnen zo hun vaardigheden en ook hun zelfredzaamheid, waar we het voor doen natuurlijk, goed vergroten, zodat ze goed mee kunnen doen in de samenleving en dat is, voorzitter, denk ik wat we vooral voor ogen moeten houden. Dat we met dit taalplan een goede bijdrage leveren aan de zelfredzaamheid van onze inwoners.

De voorzitter: Goed. Ik begrijp van de wethouder dat het amendement geen bezwaar kent. Is er nog behoefte aan één tweede termijn bij de leden van de raad? Moet ik even vingers hebben. Eigenlijk niet, hè. Volgens mij is het goed behandeld. Zullen we dan de beraadslaging afsluiten? Gaan we over tot besluitvorming. Ik stel als eerste aan de orde het amendement Geleijnse, zeg ik maar even voor het gemak. Wil iemand daar stemverklaring bij geven? Ook niet. Wil iemand stemming? Ook niet. En is die **unaniem aanvaard**. Dat is heel mooi. Dan gaan we naar het besluit als zodanig. Mijnheer Geleijnse wil nog stemverklaring afleggen?

De heer Geleijnse CDA: Nee, ik wil graag nog één ding zeggen, voorzitter, als dat mag en wat ik ook al in mijn eerste termijn zei, laaggeletterdheid oplossen doen we echt met z'n allen en echt samen en daarom wil ik u allen nog wijzen op de site van de Stichting Lezen en Schrijven, onder het kopje wat kan ik doen en ik hoop dat u daar gewoon allemaal eens naar kijkt vanavond of morgen, want we kunnen dat echt met elkaar een stukje verder brengen. Dank u wel.

De voorzitter: Ik beschouw het als een stemverklaring. Mijnheer Geleijnse, dank u wel. Zijn er nog anderen met stemverklaringen? Zijn er niet. Wil iemand stemming? Ook niet. Dan is die unaniem aanvaard. Het is een mooie avond.

RAADSVORSTEL TAALBELEIDSPLAN EN AMENDEMENT CDA UNANIEM AKKOORD

12. Raadsvoorstel Herindelingsontwerp grens gemeente Den Haag - gemeente Rijswijk (RV 22-009)

De voorzitter: Gaan we naar het volgende agendapunt. Dat is het raadsvoorstel Herindelingsontwerp grens gemeente Den Haag en gemeente Rijswijk. Dat is een herstel in de oude toestand. Wil iemand daarover het woord voeren? Mijnheer Weterings, gaat uw gang.

De heer Weterings RB: Dan pak ik even mijn tijd, voorzitter, als ik de enige ben. Ik ga er even goed voor zitten. Hoppa. Voorzitter, wij hebben al afgelopen vrijdag zijn ons, tenminste, laat ik vooropstellen dat we blij zijn met het raadsvoorstel voor de herindelingsontwerp. Ook wat meer duidelijkheid voor onze inwoners. We hebben vroegtijdig vragen ingediend, ook wat kritische vragen. Die kwamen ook daar uit de samenleving. Die zijn ook vandaag netjes beantwoord en eigenlijk op die beantwoording had ik nog een paar kleine vraagjes. Ik zal ze niet allemaal opnieuw opnoemen, want het is op zich wel een geruststelling bij de meeste antwoorden die u toch op heeft gegeven. Alleen de vraag is u gaf al aan, u was voornemens om de overdracht met gesloten beurs te doen en ondanks er toch nog een schouw zal plaatsvinden, wat had die schouw dan voor zin? U geeft dan aan dat ambtelijk is er al een onderhoudstoestand samen met Den Haag beoordeeld. Zijn er afspraken gemaakt nog door Den Haag uit te voeren noodzakelijk onderhoud? Tijdens die gezamenlijke schouw zouden bijzonderheden worden geconstateerd, die worden meegenomen met de definitieve besluitvorming. Mijn vraag is, de schouw die ambtelijk is gelopen met Den Haag, is dat op een droge dag geweest of op een natte dag geweest? Dat was vraag één. En vraag twee is, u geeft aan in uw beantwoording dat Den Haag nog een

klein gedeelte van de riolering noodzakelijke werkzaamheden gaat uitvoeren. Onze vraag was waarom maar gedeeltelijk en niet in zijn geheel? Nou, u gaf daar keurig aan dat slechts een klein gedeelte is sprake van noodzakelijk onderhoud. Het gaat daarbij om kleine reparaties van enkele meters riolering. Het overige deel wordt dan nog overgedragen in het gemeentelijke rioleringsplan en aangepast in het vervangingsschema van de gehele wijk. Wat ik eigenlijk met die vraag bedoelde is het gebeurt vaker in Rijswijk dat een straat binnen een korte periode vaak wordt opengemaakt. Met glasvezel, riolering, KPN, noem maar op. Dus vraag als iets te combineren valt met Den Haag voor die werkzaamheden, laat dan zo'n straat liefst één keer gewoon goed opengaan en pak dan gewoon de werkzaamheden daaruit. Goed, voorzitter. Wij vroegen ook nog, mochten er nog onvoorzienbare kosten verschijnen, bent u bereid om die te gaan verhalen op Den Haag? Nou, u gaf eigenlijk aan dat dit uitgesloten is en niet van toepassing is. Ik ga u er wel op houden trouwens. Dus dat is het voor de eerste termijn, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Zijn er nog anderen die het woord willen voeren? Ja, mijnheer Braam.

De heer Braam BvR: Ja, voorzitter, twintig jaar geleden als wethouder bij betrokken geweest, bij dit proces en dan de andere kant op en toen al als één de grote verbazing uitgesproken dat die herindeling destijds doorging. Was echt bizar wat er in de Eerste Kamer toentertijd gebeurde, met de stemming. Allemaal met de hoop toen nog van paars drie, maar toen kwam Fortuyn. We weten allemaal wat daarna zich heeft afgespeeld, maar goed. Twintig jaar later wordt in ieder geval een ja, toch, noem het maar even een weeffout die er gemaakt is in het dossier herindeling hersteld en dat is goed. Dat we in ieder geval weer herkenbare grenzen hebben voor Rijswijk en Den Haag en uiteraard andere gemeentes. Dus in die zin zal Beter voor Rijswijk voor dit voorstel stemmen.

De voorzitter: Ja, you better. Zijn er nog anderen die het woord willen voeren? Denk het niet, hè. Ik ben portefeuillehouder van dit dossier. Ik ben wel enigszins bekend bij hondenonderhoudsvraagstukken, maar niet 100 procent. Dus misschien kan één van de wethouders me nog aanvullen als dat nodig is. Mijnheer Weterings, u heeft nog doorgevraagd over de gesprekken over het onderhoud en hoe dat dan nog iets preciezer kan. Ik heb geprobeerd zo goed mogelijk binnen 24 uur een antwoord te geven. Dat is dit. Ik ga gewoon ervanuit, omdat we in goede samenwerking het volste vertrouwen dit dossier gedaan hebben, in ieder geval ook ambtelijk om te onderzoeken hoe het nou precies zat met de onderhoudssituatie. Ja, dan lossen we het gewoon op met gesloten beurzen. Den Haag er vanaf, wij zijn blij dat we weer volledig kunnen besturen over een aangesloten gebied. Dat is heel goed. Dus concrete vraag of het droog of nat weer was, dat kan ik u niet beantwoorden. Ik was er niet bij, ik heb er geen rapportage over, maar ik heb niet het gevoel dat het nou heel substantieel gaat uitmaken voor de uitkomst. Zoveel ervaring heb ik er nou ook wel in. Het is een gezamenlijke schouw geweest waarin je tot de oplossing komt nou ja, zo zit het ongeveer. Volgens mij hebben we vrij goed uitgerekend wat incidentele kosten en wat het structureel kost. Dus die duidelijkheid heeft u dan wel. Ja en of het precies het noodzakelijke onderhoud ga ik dus gewoon uit van de expertise en ervaring van onze ambtelijke staf, dus daar zit het wel in. Je kan dit soort dingen op dit moment, in deze fase van de besluitvorming natuurlijk, nooit helemaal op de laatste euro uitrekenen. Dat is een beetje geven en nemen, een beetje binnen een marge komen tot overeenstemming. Ja, je moet het ook een beetje het in het grote geheel zien, zeg ik er dan maar bij. Wat ik wel een terechte opmerking vind is dat u zegt ja, al die opgebroken straten, probeer dat nou eens een keer te regisseren. Dat vind ik ook. Daar wil ik ook eigenlijk wel vandaag een harde toezegging opdoen, maar ik ben niet de portefeuillehouder. Dus ik ga er nu gewoon overheen, tenzij één van de wethouders zegt nou, burgemeester, wat je hier zegt kan absoluut niet. Wethouders zijn gerustgesteld.

Wethouder de heer Van de Laar: Nee, helemaal niet. Ik weet niet wat de toezegging behelst, maar het is en we hebben het hier al vaker over gehad, over dat de straten niet onnodig opgebroken moeten worden en er gebeurt best wel veel in de grond. Rioleringen, gasleidingen, waterleidingen. Er moet heel veel worden vervangen en zeker als het aankomt op glasvezel. Nou ja, wat er dan nog voor nodig is, is dat we inzicht moeten hebben en die partijen aan elkaar inzicht moeten geven aan hun eigen plannings en die willen ook nog wel eens wijzigen en dat is het praktische probleem wat erachter zit, dat het soms toch nog wel eens gebeurt dat er in een jaar tijd de straat vaker wordt opgebroken, maar het streven is om dat echt niet te doen. Daarvoor zijn ook overleggen gepland. Ik meen twee keer per jaar, waarin al die kabels en mensen die de grond in gaan aan tafel zitten, om zo strak mogelijk dat te doen en dat zal ook voor dit stuk op die manier worden meegenomen, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van de Laar, hartelijk dank voor uw expertise. Daar worden wij allemaal gelukkig van. Mijnheer Weterings, wil u daar nog op reageren? Volgens mij is dit het.

De heer Weterings RB: Nee, dat is het niet. Ik ga zeker reageren, voorzitter. Ik had daarnaast een vraag gesteld over was het droog of was het nat. We wil ik even een verzoek neerleggen dat onderaan de helling van de Geestbrugweg naar de Geestbrugkade toe, daar lijkt de grond weg te zakken. Er staat altijd een enorme plas bij regenbuien en waarschijnlijk bij droog weer is dat niet geconstateerd. Dus daar moet wel een goede afvoer komen om dat regenwater weg te laten lopen. Anders zitten wij met behoorlijke waterplassen. Dat was één en twee is, voorzitter, ja, ik wil er toch een opmerking over maken. Het bericht dat Den Haag een stukje Rijswijk teruggeeft was natuurlijk mooi. Een mooi gebaar. Ik denk van nou, dat is heel lief van onze collega's uit Den Haag. Alleen tegelijkertijd kwam er ook een bericht naar buiten dat Den Haag een jaarlijks tekort heeft van 650.000 euro op haar budget voor het onderhoud aan straatmeubilair en bebordingen en wij kregen juist straatmeubilair en bebordingen erbij. En vervolgens zeggen ze ook een achterstallig onderhoud van anderhalf miljoen. Goed, wij gaan dus 45.000 euro voor onze kosten nemen en ik had er een vraag over gesteld van is dat nou echt een lief gebaar geweest of heeft Den Haag gewoon eigenlijk een bezuiniging op hun tekorten hiermee ingelast? Dank u wel.

De voorzitter: Ja, ik begrijp de diepgang van uw vraag. Ik begrijp uw aarzeling. Argwaan, kan ik ook zeggen. Ik neem het mee als een observatie en één waarschuwing. Ik neem aan dat vertegenwoordigers van de gemeente Den Haag meekijken. Vaak genoeg overlegd met ze, ik wel. Dan zal ik dat punt nog eens neerleggen. Ik ga uit van vertrouwen in elkaar, dus er komt geen konijn uit de hoed. Dat wil ik hier wel zeggen. Verder veel dank voor uw exacte waarneming over die nattigheid bij de Geestbrugweg. Dit gaat direct naar de ambtelijke staf toe om dat in de gaten te houden en er actie op te nemen. Ja, ja, ja. Mijnheer Weterings, u wordt ook uitgenodigd bij deze schouw. Ook als het regent.

De heer Weterings RB: Voorzitter, ik wilde u eigenlijk complimenteren en danken voor de harde toezegging, voor het goed na te kijken of er geen onnodig wegen worden overgemaakt terwijl de klussen gecombineerd kunnen worden. Dus dank u wel daarvoor.

De voorzitter: Nee, maar ik vind het ook geen flauwekul, hoor. Denk erom. Dank u. Je hebt dat goed gezien. Je wordt gewoon inspecteur van de gemeente in tijdelijke dienst. Voor een onregelmatig tijdvak.

De heer Weterings RB: Met een uiterlijk contract dan, oké?

De voorzitter: Ja. Ja, dan ga ik naar mijnheer Braam toe. Mijnheer Braam zei dat hij wethouder was in de tijd van annexatie. Dat was ik ook. Dus I feel your pain. En ik voel hem al twintig jaar, daarom ben ik blij dat ik hier

een tijdje mag komen waarnemen, om ook en dat meen ik serieus, dit soort diepe wonden uit het verleden mee te helpen helen. Dus ik vind het heel terecht dat u daar een opmerking over maakt. Mijnheer Van Enk wil interrumpen.

De heer Van Enk CDA: Ja, dan wil ik wel graag een interruptie plegen, voorzitter. Dan stelt u me toch erg teleur dat u niet gewoon ook Ypenburg hebt teruggekregen.

De voorzitter: Ik kan u zeggen, ik was vandaag op verkenningsonderzoek bij de herdenking van de Slag om de Residentie. Ik heb daar een hele mooie kransen namens Rijswijk neergelegd en van de twintig kransen was dit de meest opvallende. Ik zal u zeggen waarom. Omdat ik dat met grote waardigheid heb gedaan en er hing een blauwgeel lint aan. Dat zijn opvallende kleuren in deze tijden en dat is gezien en ik heb ook tegen de luitenant-generaal gezegd l'll be back, certainly next year. Ja, dus ik heb toch wel gewoon een duidelijke waarschuwing gegeven. Daarna kwam ik in gesprek met de heer Van Aartsen, die er ook was en daar hebben wij ook nog eens wat terugblikken gedaan. Daarover kan ik nu in de openbaarheid niet spreken, maar in ieder geval was het zo, naar aanleiding van de interventie van mijnheer Braam, wat ik van plan ben te doen als de besluitvorming verder lukt. Daar ga ik wel vanuit, dan gaan we op 1 januari nul punt nul-nul uur, op de Cromvlietkade, enige vuurpijlen afschieten naar de Laak. Doet u mee? Ik denk dat ik hier mij veel te uitbundig antwoord heb gegeven op de vraag, maar het is wel een markant punt voor deze stad, waarin toch een aantal dingen vanuit het verleden rechtgezet worden. Terecht dat dat gebeurt, heeft Den Haag ook gedaan. Het duurde allemaal veel te lang, maar goed. Dus ik stel voor om de beraadslaging hierover te sluiten, de opmerking ons ter harte te nemen, de ambtelijke dienst in te zetten op de punten waar dat gesignaleerd is en over te gaan tot besluitvorming. Is er behoefte aan stemverklaring? Is er niet. Is er behoefte aan stemming? Ook niet. Dan is het unaniem aanvaard. Gefeliciteerd, Rijswijk.

RAADSVOORSTEL UNANIEM AKKOORD

12. Raadsvoorstel Verordening Vertrouwenscommissie (RV 22-010)

De voorzitter: Dan gaan we over naar het volgende agendapunt, dat is het raadsvoorstel Verordening Vertrouwenscommissie. Behoeft dat nog bespreking? Niet. Wil iemand stemverklaring afleggen? Ook niet. Zullen we maar unaniem besluiten? Dan hebben we veel vertrouwen in de Vertrouwenscommissie. Veel succes.

RAADSVOORSTEL UNANIEM AKKOORD

13. Motie vreemd aan de orde D66, VVD, CDA en GroenLinks - Beter bestuurd

De voorzitter: Volgende agendapunt is de motie Beter bestuurd. Mijnheer Sleddering, mijnheer Dolmans, mijnheer Van Enk, mijnheer Wit. Wie wil als eerste het woord voeren? Mijnheer Dolmans, gaat uw gang.

De heer Dolmans D66: Ja, dank u wel, voorzitter. In het najaar van 2021 we als raad samen met het college en de ambtelijke organisatie de opdracht gegeven tot een onderzoek naar de kwaliteit van bestuur en de onderlinge samenwerking in de gemeente Rijswijk en dat onderzoek is uitgevoerd door de organisatie BMC en de resultaten daarvan zijn direct na de verkiezingen gepresenteerd en besproken met de raad, het college en ook met de ambtelijke organisatie en de griffie en met dit voorstel willen we formeel ook vaststellen dat de

aanbevelingen uit het rapport van BMC door de raad worden gesteund en dat we die aanbevelingen serieus willen opvolgen.

De voorzitter: Ik heb het gevoel dat dit breed gesteund wordt. Zijn er anderen die het woord willen voeren? Zie ik niet.

De heer Massaar: De heer El Majjaoui.

De voorzitter: Mijnheer El Majjaoui. Ja, die wil het record breken om bij ieder agendapunt het woord te voeren. Het zij je gegund.

De heer El Majjaoui PGR: Ja, ik ben de enige, tenzij we overstappen zij. Nee, maar, voorzitter, ik heb een vraag met betrekking tot dit onderzoek, want normaal gesproken als je een onderzoek pleegt, betekent dat je daarna, dit is dan ... Je schetst een aantal probleemstellingen en op basis daarvan maak je een paragraaf, een plan van aanpak om het op termijn op te lossen. Dus mijn vraag is aan u, college, klopt dat wat ik zeg en als dat klopt is dit, is deze motie dan niet overbodig? Dank je wel, voorzitter.

De heer Dolman D66s: Ja, dit is een opdracht geweest van de raad en dus niet van in eerste instantie vanuit de raad zelf. We hebben opdracht gegeven om een analyse te maken en een plan van aanpak, dat moet op basis van die analyse gedaan worden.

De heer El Majjaoui PGR: Ja. Nog één laatste reactie. Dus zou dat betekenen, stel voor dat wij deze motie niet hebben, wordt er dan op basis van het plan van aanpak dat opgesteld gaat worden, daarna de problemen inzichtelijk gemaakt, dan wel op termijn opgelost zonder deze motie of moet er een noodzaak zijn om deze motie in te dienen, om dan vervolgens die probleemstellingen op termijn op te lossen?

De voorzitter: Mijnheer Dolmans.

De heer Dolmans D66: Ja, volgens mij haalt u een plan van aanpak, analyse en een aantal andere dingen door elkaar. Er is een analyse gedaan. Daar zijn aanbevelingen uit voortgekomen. Die aanbevelingen moeten worden opgevolgd en ja, die aanbevelingen volg je op door een plan van aanpak te maken en daar is deze motie nu juist voor bedoeld, om de griffie te vragen om tot een voorstel daartoe te komen en ja, om de onderhandelaars bij de coalitie-onderhandelingen te vragen om dit ook mee te nemen in het coalitieakkoord. Dus ja, veel meer kan ik er niet over. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Zijn er nog anderen die het woord willen voeren? Mijnheer Weterings.

De heer Weterings RB: Een hele korte opmerking of de heer Dolmans. We stemmen overigens voor, dus geen paniek, maar volgens mij kun je in een motie het college wat op dragen en niet een informateur of een andere partij of de griffie. Volgens mij is een motie puur bedoeld voor het college. Als het niet zo is, wie is dan de volgende? Henk Patat oproepen om hier patat te komen bakken? Om maar een gek voorbeeld te geven. Je moet wat dat betreft wel concreet blijven bij de basis. Een motie is college en geen ja, poppetjes daaromheen. Denk ik maar. Ik hoor het graag van de burgemeester.

De voorzitter: Ja, mijnheer Weterings. Het college zal er zo nog wel op reageren. Mijnheer Dolmans, de vraag is aan u gericht.

De heer Dolmans D66: Ja, ik wil hem ook best beantwoorden, maar u kan dat vast nog veel beter dan ik, maar een motie kan wel degelijk ook gewoon een verzoek richten aan de ambtelijke organisatie of aan de griffie of aan de burgemeester als bestuursorgaan, maar kan ook een uitspraak doen, vragen van ons als raad om iets vast te stellen. Ik heb daar ook overleg met de griffie over gehad. Naar aanleiding daarvan is de tekst ook licht aangepast op voorstel van onze griffier en volgens mij kan dit zo.

De voorzitter: Mijnheer Weterings nog.

De heer Weterings RB: Ik doel op die aanpassing. Dank je wel.

De voorzitter: Zijn er nog anderen die het woord willen voeren? Dat is niet het geval. Dan ga ik nu onbevoegd namens het college zeggen dat we geen bezwaar hebben. Dank u wel. Tweede termijn? Ik denk het niet, hè. Goed. Dan gaan we hierover besluiten. Ik wil geen stemverklaringen. Ik wil ook geen stemming. We gaan dit unaniem met z'n allen doen. Is dat afgesproken? Dat is afgesproken. Daarmee is deze **motie aanvaard**.

14. Motie vreemd aan de orde Rijswijks Belang, Wij. Rijswijk, VVD - Stap af van de door de raad vastgestelde percentageregelingen 2008

De voorzitter: Volgende agendapunt. Het laatste bespreekpunt, dat is een ingediende motie genaamd Stap af van de door de raad vastgestelde percentageregelingen 2008. Dat is een beetje technische taal.

De heer Weterings RB: Ja, wat ons betreft is het een overbodige regel. Er is ooit in 2008 een verordening vastgesteld dat een bepaald percentage van een ontwerp wat door Rijswijk wordt gemaakt, kan een school zijn, kan een gymzaal zijn, dat daar een behoorlijk percentage van al die tonnen, van die miljoenen, gereserveerd moeten worden voor kunst. Laat ik vooropstellen dat Rijswijks Belang wil het niet afschaffen. Wil niet in één keer van nu komt er helemaal geen kunst meer in Rijswijk. Wij respecteren de mensen die wel van kunst houden. Alleen werden wij getriggerd, wederom door helaas niet het college met een brief met daarin de voorstellen van de nieuwe kunstwerken, maar wij werden getriggerd door lokaal online nieuws. Die presenteerde ons de percentageregeling die zou moeten worden gehandhaafd op de Altis. Even voor de kijkers thuis, ik weet niet of je het goed kan zien. Een muurschildering. Ja, a, 65.000 euro. Sorry, dat waren nog grafieken. Twee muurschilderingen voor 65.000 euro of een soort iets van een aantal blokken op de Altis, terwijl de Altis heeft al kunst in het model zitten. Als je goed kijkt dan zijn ook die grafieken al in verwerkt, maar goed, er komen nog een aantal blokken bij. Ook 65.000 euro. Of inderdaad boven het basketbalrek of korf, een soort van canvasdoek. Ja, 65.000 euro. Onze vraag is van ja, in deze tijd waar dus de inflatie omhooggaat, mensen kunnen moeilijk rondkomen, zou het geen mooi signaal zijn naar de buitenwereld, in ieder geval naar Rijswijk toe, om te zeggen nou, hoe goed we gaan die regeling herijken. We gaan bekijken of het in ieder geval minder kan, anders kan en dat we afstappen van die verplichte percentageregeling, wat dus jaarlijks tonnen kan kosten. Gezien op het Bogaardplein, waar natuurlijk wel een beetje werd afgeweken. Ja en dan deze kunstwerken, wij zouden heel graag willen verzoeken aan het college, ook met steun van andere partijen, ga nu eens in gesprek met een Arti-Shock of met een Don Bosco of met ... Ja, je hebt allerlei lokale kunstenaars in de Herenstraat zitten. Die kunnen misschien kunstwerken ruilen of die kunnen dat gaan verplaatsen met elkaar en hun kan je voor een veel goedkopere oplossing, kan je heel veel mensen blij maken en niet maar continu maar vasthouden aan die tonnen percentageregeling en het leek ons een goed moment met het voorstel wat er komt voor de Altis, want op dit moment staan er nog drie kunstwerken op de planning. Daar is nog volgens mij geen opdracht voor gegeven. Ter waarde van zo'n kleine 200.000 euro. Ja, ik zou het heel graag mijn collega's in ieder geval bespreekbaar willen maken. Hoe staan andere partijen erin en ik merkte al wel gelukkig bij een rondje mailen en bellen dat in ieder geval Beter voor Rijswijk was positief.

Wij. Rijswijk was positief en de VVD. Zal betekenen als we wat completer zouden zijn vandaag, dat we al op een meerderheid zitten, maar ik hoor graag de tegenargumenten van andere partijen die het anders zien. Dat kan, dat gebeurt wel eens vaker. Gelukkig, waarom we dus die tonnen moeten blijven uitgeven aan kunst, wat dus anders ingericht kan worden. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Dank u wel voor de uitbundige toelichting en ook met beelden erbij. Nee, nee, maar goed, ik vind dat heel goed omdat zo'n keer te laten doen, anders is het te technisch. Mevrouw Van der Weij wou het woord. Gaat uw gang.

Mevrouw Van der Weij D66: Dank u wel, mijnheer de voorzitter en ik heb ook iets voorbereid. Vorige keer deed ik dat meer uit de losse pols, maar ik heb goed naar jullie gekeken afgelopen keer, dus ik heb iets meer tekst voorbereid. D66 Rijswijk vindt dat kunst geen simpele vrijetijdsbesteding is. Kunst houdt ons een spiegel voor, inspireert, ontroert en verbindt. Soms weerstand oproepend, zoals we denk ik net wel een beetje woorden, in ieder geval bij de heer Weterings. Vertelt ons een geschiedenis en ook in de cultuurvisie van Rijswijk 2016 tot 2030 staat dat Rijswijk kunst belangrijk vindt en ik neem aan dat menigeen van jullie daarbij is geweest, bij die visie en die vorming daarvan. Het draagt bij aan de samenleving. Het verbindt mensen in hun wijk, in een samenleving. Ik denk dat we allemaal ook andere voorbeelden kennen dan dat mijnheer Weterings net voordroeg. De pinguïns op het Bomenplein. Een geliefde plek waar veel gezinnen en kinderen en ja, ook mijn kinderen graag mee op de foto gaan. RijswijkBuiten, recenter, denk ik, voor velen. De schijven die daar op de grond liggen met daar reliëfs, waarin geschiedenis van Rijswijk wordt verbonden met het hier en nu van de wijk. Waarbij een audiotour ... Ik weet niet, hebben jullie die al gedaan? Een audiotour is om dat te vertellen. Een mooie wandelroute. Kunst is smaak en kunst zal altijd sprake zijn. De één vindt iets mooi en de ander vindt iets lelijk en ik denk dat wij ook allen een andere smaak hebben. In ieder geval velen van ons. Smaak valt te twisten. Ik ben benieuwd hoe de wethouder hier invulling aan geeft, hoe ze hier richting aangeeft, wie ze daarbij betreft. Daarbij zijn we benieuwd of de wethouder meer mogelijkheden ziet voor participatie van de bewoners en andere belanghebbenden in de omgeving in de keuze dus voor de kunst. Het stopzetten van de regeling, want daar ging eigenlijk de motie over en niet zozeer over het gebouw in de school. Het stopzetten van de regeling om daarna met iets nieuws te komen is wat ons betreft niet de goede weg en zeker niet de goede volgorde. Kunst is zoals al toegelicht belangrijk. Het geeft identiteit aan de locatie, het raakt mensen. Het raakt mij, het raakt u. Investeren daarvoor voor nu en voor later is van groot belang en daar staan wij, D66 Rijswijk, ten volste achter. Dank jullie wel voor jullie aandacht.

De heer El Majjaoui PGR: Ja, dank je wel, voorzitter. Misschien is dat mijn laatste betoog. Nogmaals, ik ga niet het betoog herhalen van mijn collega D66, want ik ben geen kunstenaar en ik heb daar ook geen verstand van, maar wat ik wel weet, bijvoorbeeld in mijn woonkamer heb ik ook een stuk in mijn kamer of mijn woonkamer staan. Daar heb ik ook voor moeten betalen. Dus dat eerst even terzijde, maar ik wil meer vanuit het college of de wethouder in kwestie horen in hoeverre staat hij tegenover dit, want ik ben wel mee eens, met Rijswijks Belang, dat we rond deze tijd en vooral met dalende koopkracht en alle toestanden, vind ik dat de gemeente daar een voorbeeldfunctie moet hebben om het kunstwerk te versoberen, om al dan alternatieven te zoeken. Alleen wat ook mijn collega terecht zegt, je gaat eerst je oude schoenen weggooien voordat je nieuwe hebt. Dus ik ben benieuwd naar de reactie van de wethouder. Dank je wel.

De voorzitter: Goed. Ik ga gewoon even het rijtje af. Dat is ook alweer eens even een andere dynamiek. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen PvdA: Voorzitter, dank u wel. Ik hou het kort, want dat wat D66 heeft verwoord, daar sluit de Partij van de Arbeid zich ook bij aan, want deze discussie hebben we natuurlijk al veel vaker gevoerd.

Dit is niet de eerste keer en wij vinden kunst en de aandacht voor kunst met bijbehorend budget belangrijk, want dat getuigt ook en als gemeente en als in dit geval ook de gemeenteraad, getuigt van aandacht voor dat aspect van hun beleid waar wij heel veel waarde aan hechten en waar inwoners ook waarde aan hechten. Kijk, hoe je dat verder invult en daarin sluit ik wel aan bij mevrouw Van der Weij, hoe je de participatie verbetert, waarbij je toch ook kijkt naar op welke plek past welk kunstwerk. Dat begrijp ik, maar laten we alsjeblieft niet amateurkunst verwarren met professionele kunst en cultuurbeleving met er hangt iets en voor wie is het eigenlijk. Want dan vind ik dat we verkeerde weg opgaan. Dus ik roep ook inderdaad de wethouder op en ik zou eigenlijk allereerst de vraag aan de wethouder willen stellen, want ziet zij mogelijkheden om op een andere wijze inhoud vorm te geven aan de invulling van kunst bij nieuwbouw? En ja, de motie als zodanig, daar staan wij heel ver vanaf als Partij van de Arbeid, dat mag duidelijk zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam WIJ.: Ja, voorzitter, bedankt. Inderdaad, ik hoor heel veel dingen die heel erg waar zijn, het onderwerp is ook heel veel keer besproken. Dit onderwerp is ook belangrijk en ik denk dat we aan kunnen sluiten bij wat mevrouw Van der Weij zei, dat kunst ontzettend belangrijk is. Dat is ook voor onze fractie en onze leden en heel veel Rijswijkers is kunst ook ontzettend belangrijk en ik wil graag één ding duidelijk hebben. In de motie staat niet dat kunst onbelangrijk is of dat we kunst willen afschaffen in Rijswijk. Laat ik die misperceptie in ieder geval wegnemen. Ik denk eigenlijk zelfs dat de vorige spreker, mevrouw Van Nunen, wat zei zegt, van eigenlijk de vraag aan de wethouder is van kunnen wij niet een keer na gaan denken over hoe we die éénprocentsregeling anders kunnen gaan inrichten, dat het eigenlijk precies is wat de motie voordraagt en nou ja, goed, wij willen daar graag ondersteuning aanbieden. Dus inderdaad de vraag kunnen wij niet een keer na gaan denken of die éénprocentsregeling anders kan. Dat is ook de reden waarom we de motie hebben medeondertekend. Een kleine nuance. We hebben de motie natuurlijk wel medeondertekend onder de voorwaarde dat we eerst een ander plan zouden hebben, voordat we de huidige regeling af zouden schaffen. Dat staat er inderdaad niet in. Rustig, dat snap ik. We hebben gezegd dat we een minuut of vijf minuten zouden schorsen voordat we de motie in zouden dienen, afhankelijk van of de wethouder de motie zou overnemen met de voorwaarde dat hem eerst zouden overnemen met een nieuw plan. Dus daar wil ik het graag bij laten, maar ik denk dat we meer op één lijn zitten dan vanavond wordt geschetst.

De voorzitter: Goed. Ik ga de rij af. Mevrouw Van Maarseveen. Je hebt het woord.

Mevrouw Van Maarseveen GL: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, ik heb niet zo heel veel meer toe te voegen aan hetgeen de collega's voor mij hier gezegd hebben, maar ik vind het wel jammer dat in elk geval zoals ik de motie las dat die eigenlijk volledig voorbijgaat aan het belang van kunst voor inwoners en de omgeving en onze stad, want een stad zonder kunst is een stad zonder hart en ziel en ik ben ook wel nieuwsgierig naar hoe de participatie verbeterd zou kunnen worden, hoe de bewoners meer zouden kunnen betrekken bij het uitzoeken van kunstwerken, maar ja, om hier mee eens zijn, dat is niet het geval.

De voorzitter: Oké. Dan ga ik naar de andere kant van de zaal. Dan kom ik als eerste uit bij mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering VVD: Ja, dank, voorzitter. Ik sluit mij geheel aan bij de collega van Wij. We hebben het hier helemaal niet over of we tegen kunst zijn voor kunst zijn of wat voor kunst het moet zijn. Links, rechts. Rood, paars. Daar gaat het helemaal niet om. Waar het hier om gaat en waar de motie om vraagt is dat we niet stoppen met de percentageregeling. We zeggen van hou even op met de uitvoering. Er staan drie plannen, drie projecten op de agenda om te gaan doen. Hou dat even aan en ga met de raad eens in gesprek van hoe

gaan we deze regeling nou vormgeven. Dat is het enige wat deze motie vraagt en nogmaals, ik vind het belangrijk, de VVD vindt het belangrijk. Dat automatisme, waarvan je zegt van jongens, we hebben een bouwproject, dus zoveel procent gaan we aan kunst. Neem nou het voorbeeld van de sporthal, is nou een plek, daar is een hele wand al door de architect als een kunstwerk gemaakt. Daar hoeft geen echt nieuw kunstwerk meer bij. Bovendien, de sporthal staat geheel in het groen en er is dus nauwelijks toegangers, mensen die passeren, die zien die kunst ook helemaal niet staan. Dus het is een beetje van let nou maar even op. Het is geen automatisme. Denk goed na. Is er misschien, heb ik de vorige keer ook al gezegd, is er misschien een kunstwerk dat nu op een plek staat waarvan je denkt goh, dat zou toch typisch iets voor bij een sporthal. Nou, zet die er dan meer. Wees daar een beetje creatiever in. Niet zo dogmatisch en nogmaals, als ik dan de reacties af en toe hoor dan denk ik van dat wij allemaal een stuk cultuurbarbaren zijn, wat natuurlijk absoluut niet waar is en dat sommige oud-raadsleden van de Partij van de Arbeid op Twitter zeggen waar maak je je druk om, want de burgers merken er toch niks van, van de kosten. Het kost niks. Mensen, kom op. Het zit in de bouwkosten en de bouwkosten worden afgeschreven en uiteindelijk betalen we dat met z'n allen. Dus ga nu niet zeggen dat het niks kost. Dat is allemaal onzin en waar wij alleen maar voor vragen, denk eens goed na over die regeling. Waar wel, waar niet? En is het mogelijk en ik zou de term niet aandurven, om tegen mensen van amateurballet of Trias of Arti-Shock te zeggen dat het amateurkunsten zijn. De naam zegt misschien amateur, maar dat zijn echte professionals en die kunnen prachtige kunst maken, dus ik zou er buitengewoon voor zijn dat als wij een kunstopdracht geven, dat we het aan de Rijswijkse kunstenaars geven. Dank.

De voorzitter: Goed, ik zie de verder geen andere woordvoeringen of heb ik iets gemist? Niet. Dan was dit de eerste termijn van de raad. Ja, dan gaan we naar het college, wethouder Besteman. Het leeft binnen de raad. Ik moet een beetje kijken naar de klok, dus ik geef u maximaal 16,5 minuut voor uw termijn.

Wethouder mevrouw Besteman: Nou, voorzitter, hartelijk dank. Ja, u houdt de tijd bij, begrijp ik, dus ik zal een beetje doorpraten. Maar misschien is dat niet nodig, want ik heb al een heel mooi pleidooi voor kunst gehoord onder andere van de fractie van D66 en dat is mij uit het hart gegrepen, ik kan niet anders zeggen. Misschien ter aanvulling ook richting de fractie van Rijswijks Belang, een argument om kunst toe te voegen aan de openbare ruimte is ook omdat het de kwaliteit van die openbare ruimte, waar u altijd zo'n warm pleitbezorger voor bent gewoon verbetert. Het is toch prettiger om te verblijven in een openbaar gebied. Ik zou zeggen loop straks even langs de prachtige beelden hier op het Bogaardplein. Ja, of je ze mooi vindt of niet, die discussie wil ik liever niet met u aan, maar kunst moedigt aan tot het gesprek, verruimt de blik en nodigt uit tot ontmoeten, bewegen en het gesprek met elkaar aangaan. Dus in die zin, voorzitter, kan ik me natuurlijk niet vinden in de motie die voorligt op deze manier. Ik ben overigens heel erg blij met de nuance die de heer van Dam ook doet als medeondertekenaar. Hij stelt mij enigszins gerust, maar als ik de inbreng van Rijswijks Belang goed begrijp en wat ik gehoord heb in de inbreng van de heer Weterings is dat hij niet pleit voor afschaffing van de regeling. Nou, dat was het deel in de inbreng die mij zeer aansprak, dat zult u begrijpen. Hij vraagt het college om anders te doen. Dan kan ik de Raad vanavond denk ik even goed bijpraten, want we doen het anders dan u blijkbaar in uw gedachten heeft zitten en dat wil ik graag toelichten. Op het moment bijvoorbeeld zijn we bezig met een ontwikkeling van een kunstwerk in RijswijkBuiten, de school Parkrijk, waarin we de kunstenaar gevraagd hebben om samen met de kinderen op die school een kunstwerk te ontwikkelen. Dus dat is een heel mooi voorbeeld van hoe kinderen al jong in aanraking worden gebracht met kunst en cultuur, maar ook een hele mooie bijzondere vorm van participatie. En ja, anders doen betekent niet altijd dat dat niks kost of dat dat goedkoper is dan de manier waarop we dat op de meer geëigende weg manier zouden kunnen doen. Maar het effect en dat is inderdaad de cultuurvisie, werd hier al even genoemd, de raad heeft daar destijds unaniem mee ingestemd en één van de pijlers in die cultuurvisie is dat we veel

meer, het liefst alle inwoners in contact willen laten komen met kunst en cultuur en daar draagt deze regeling een heel mooi ... Is daar deze regeling heel mooi voorbeeld voor en een heel mooi instrument. Een voorbeeld van hoe we het anders doen is de beeldenroute in het Wilhelminapark. Het is een route, een kunstroute in ontwikkeling met verweerde beelden. Beelden die, nou ja, verweerd waren, die in de opslag stonden, vinden daar in die kunstroute een hele mooie nieuwe plek. Dus voorzitter, we doen anders, we kijken bij iedere proces hoe de inwoners, omwonenden, belanghebbenden kunnen betrekken bij de ontwikkeling van het kunstwerk en ook in het proces zelf en ja, laten we niet vergeten, de pinguïns kwamen net al even voorbij en die doen toch bij iedereen een glimlach op het gezicht ... Want ook mijn kinderen wilden daar vroeger mee op de foto. Dus ik ben ook blij dat die weer terug staan. Voorzitter, ik kom tot een afronding, want ik heb de tijd niet bijgehouden, maar u ongetwijfeld wel. Nogmaals, de motie zoals die nu voorligt kan ik niet, zou ik niet willen uitvoeren, maar is dat misschien ook niet meer aan mij als ik naar de timing kijk. Nu stoppen is natuurlijk een optie die ik zeer zou willen ontraden, er lopen trajecten, er zijn verwachtingen geschapen. Het lijkt mij geen reële weg. Voorzitter, waar ik me enigszins in zou kunnen vinden is om met de raad in gesprek te gaan en de verordening uit 2008 te gaan bekijken. Het zou op zich denk ik niet verkeerd zijn om een regeling weer te bespreken met elkaar, maar de motie zoals die voorligt, voorzitter, zou ik zeer ontraden. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Als ik het goed begrijp ontraadt u de motie met deze tekst, maar u bent wel zeer bereid om het gesprek voort te zetten en dat proef ik bij alle fracties. Misschien is dat nog een overweging voor de indieners om nog eens na te denken over de handhaving van de motie. Maar goed, dat is up to you. Beginnen we aan de tweede termijn. Even kijken, ik moet even op mijn briefje kijken. Volgens mij zijn we begonnen bij mijnheer Weterings.

De heer Weterings RB: Voorzitter, dank. Ja, voorzitter, ik betreur het wel dat meerdere partijen maar blijven hameren op dat wij kunst willen afschaffen. Ja, integendeel, alleen willen graag dat het anders wordt ingedeeld. Ja, mevrouw Van der Weij kan er niks aan doen dat ik iets heb voorbereid op papier. Die heeft natuurlijk op dat betoog nog niet kunnen reageren, maar ik heb ook gelijk aangegeven we willen niet kunst afschaffen, wij respecteren dat heel veel mensen kunst ook mooi vinden en kunnen daar best wel daar gewoon mee doorgaan. Alleen ja, de belachelijke percentageregeling, wat nu dus nog steeds actueel is, is dat we een bedrag berekenen, over de eerste 230.000 euro, 1,5 procent, van een groot bedrag en dan één procent over het resterende bedrag en daar worden gewoon automatisch, voor de komende drie kunstwerken, de Altis 65.000 euro, kunstwerk Montessorischool 64.000 euro, kunstwerk De Scholendriehoek 65.664 euro. Ja, dan zegt u van nou, goed, laten de kinderen meekijken, mogen meebeslissen, maar de kinderen kunnen toch ook gewoon iets laten maken of in ieder geval in samenspraak met andere Rijswijkse kunstenaars, iets creëren waar je bij lange na niet aan die 65.000 euro komt, want als je ook ziet, met alle respect, wat er dan als kunst wordt aangeboden door die externe kunstenaars laten we maar zeggen. Ja, goed, smaken verschillen, maar een muurschildering, die dus bij Altis gedaan kan worden, 65.000 euro, ik heb meerdere offertes opgevraagd bij andere bedrijven die gewoon muurschilderingen doen. Een hoop jongelui uit Rijswijk die zich bezighouden met muurschilderingen. Ja, die zijn al ontzettend blij met duizend euro materiaalkosten. Dan denk ik van ja, jongens, weet je, waarom zou je er 65.000 euro uitgeven, terwijl je er dus 64 kan overhouden en daar kan je bijvoorbeeld ook de armoedebestrijding mee bedienen. Hoeveel mensen liggen er niet in de armoede in Rijswijk? Ik geef maar een voorbeeld. Dus ik ben best bereid om nog even met de mede-indieners, Wij. en VVD, te kijken of we de motie misschien wat scherpe kantjes er vanaf kunnen halen, maar we willen toch zeker dat deze regeling, hoeft niet gelijk vandaag of morgen, maar dat er voor de komende periode wordt gekeken hoe kunnen wij wat creatiever omgaan met kunst, want nogmaals, niet afschaffen, maar gewoon ja, minder uitgeven. Daardoor ook een signaal afgeeft naar de buitenwereld toe, dat we meedenken met de inflatie bij mensen die in armoede leven, dat we niet als dolle stieren maar dat geld

wat we hebben gereserveerd uit de oude verordening, maar blijven uitgeven. Dus eigenlijk een soort wake up call. Nogmaals niks afschaffen, kunst hoort bij Rijswijk, prima, maar het kan wat ons betreft gewoon goedkoper. Dat is eigenlijk het hele eieren eten. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Ik zit even te kijken of we nog een volle tweede termijn moeten doen met alle sprekers langs. Wie wil er nog het woord? Mijnheer Van Dam zie ik. Als enige. Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam WIJ.: Wat een eer. Nee, ik wou in ieder geval de wethouder bedanken voor de inbreng en, nou ja, goed, u geeft aan van we willen het gesprek aan. Ik denk dat dat al een deel één in ieder geval is en ik zou graag vijf minuten willen schorsen, tien minuten, om de motie wellicht ergens nog aan te passen en kijken of we daarmee met z'n allen toch het gesprek kunnen starten over de éénprocentsregeling.

De voorzitter: Oké. Even kijken of er nog anderen het woord willen voeren. Ik heb het gevoel van niet. Dat alles wel gezegd is. Mijnheer Weterings heeft al wel wat wijze woorden gezegd. Zo taxeer ik dat wel. Dus je moet maar even kijken of u hem aanpast of dat u zegt van nou ja, de wethouder is wel tegemoetgekomen op een aantal dingen, daar komen we later nog op terug. Ik hou hem aan, dat kan ook. Het is of aanscherpen en proberen of genoeg nemen met een welwillende wethouder van ... Welwillende houding van de wethouder en andere fracties om er wel nader nog op terug te komen. Dus ik laat het even kan u. Als er geen andere woordvoering is dan schors ik voor vijf minuten. Bij deze. Ik open de vergadering en ik geef het woord aan de aanvrager van de schorsing. Heeft de schorsing nog resultaat opgeleverd?

De heer Weterings RB: Ja, dat heeft het, voorzitter. We zouden graag nog, want er is een hoop gezegd natuurlijk, ook door de wethouder. Ik begreep dat de wethouder zei, ze was bereid om met de raad de oude verordening te herzien. Zij zei eigenlijk, we kunnen het herzien, we kunnen het bespreekbaar maken met z'n allen dat we er wat mee kunnen doen, als ... Sorry? Als die toezegging zou staan zou ik de motie willen aanhouden. Als zij zegt ik vind die hele regeling om die nu uit te geven, ga ik niet aan beginnen. Het blijft altijd die percentageregeling zoals het nu is, dat we die tonnen blijven uitgeven. Ja, dan wordt het een ander verhaal. Dus ik wil water bij de wijn doen met elkaar, ik hoop dat we elkaar kunnen vinden, mevrouw Besteman.

De voorzitter: Oké. Dan gaan we nu naar de wethouder, mevrouw Besteman, wat vindt u ervan?

Wethouder mevrouw Besteman: Voorzitter, dank. Nee, ik heb niet toegezegd om die regeling te gaan herzien. Ik heb wel toegezegd en nog steeds wil ik herhalen, om het gesprek over kunst en cultuur met de raad aan te gaan, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk, u wil even interveniëren.

De heer Van Enk CDA: Voorzitter, ik ben nou toch een beetje verbaasd. Bij het AZC mogen we geen moties indienen, want dan is afspraak afspraak, maar bij een verordening met een anderhalfprocentregeling, dat is gewoon een afspraak, daar moeten we maar toezeggingen krijgen dat die sowieso wordt herzien. Zo werkt de gemeenteraad niet. Dus daar zou ik ook ten sterkste op tegen zijn.

De voorzitter: Mijnheer Weterings, wilt u daarop reageren?

De heer Weterings RB: Ja, natuurlijk, voorzitter. Er zit een heel groot verschil tussen een verordening waar de raad over gaat en een contractueel bestuurlijke overeenkomst die wordt ondertekend. Dat zou mijnheer Van Enk moeten weten als ex-wethouder zijnde. Dank u.

De voorzitter: Goed. Ik begrijp dat u de motie handhaaft. Als er verder geen woordvoering ... Mijnheer Van Dam nog.

De heer Van Dam WIJ.: Ja, ik was van mening dat de wethouder het gesprek aan wou gaan met de raad en dat ze dat heeft toegezegd, dat we dat gesprek gaan voeren over de éénprocentsregeling en over hoe we hem eventueel kunnen hervormen naar een meer moderne variant en dat is wat ik hoorde, daarom in de overtuiging dat u dus dat gesprek aan zou gaan en daarop een toezegging deed en dat we daarom het gesprek aan kunnen gaan. Als ik nu hoor van dat dat helemaal niet meer mogelijk is, dan veroorzaakt dat best wel veel commotie.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder mevrouw Besteman: Ja, voorzitter, dan nog één keer. Nee, ik heb gezegd dat ik de motie zoals die nu voorligt niet acceptabel vind. Ik ben ook geen voorstander van om die éénprocentsregeling aan te passen. Om het gesprek aan te gaan over het anders doen heb ik volgens mij aangegeven dat wij het op veel terreinen al anders doen, maar dat dat blijkbaar nog niet helemaal bekend is, maar ik heb er geen enkel bezwaar tegen om daar met de raad over te spreken, voorzitter en om te kijken hoe we de participatie op dit moment vormgeven, of er nog andere mogelijkheden zijn, dat is denk ik een heel prima gesprek, wat goed is om met de raad te voeren.

De voorzitter: Goed, ik ga denk ik de beraadslagen bijna afsluiten. Mijnheer Van Dam nog.

De heer Van Dam WIJ.: Ik vraag me af wat het verschil is tussen we gaan het gesprek aan, maar we gaan de éénprocentsregeling niet veranderen, want volgens mij is het doel van het gesprek we gaan iets aanpassen aan een regeling, waar nu van alle kanten, door voorstanders en de tegenstanders, zeggen van we kunnen dat eventueel verbeteren. Dan vind ik het gek om te horen van ja, nee, maar dan gaan we het gesprek wel aan, maar dan gaan we niet de procentregeling aanpassen. Dat is niet juist en dat brengt ons in een best wel aparte positie, want zij zeggen, we gaan stemmen. Wij willen ... We zijn het niet eens met nu stopzetten van alle budgetten voor de dingen, maar u dwingt wel iets af wat u volgens mij ook niet wil.

De voorzitter: Ja, volgens mij is dit gewoon de feitelijke politieke situatie. Mevrouw Van der Weij, als laatste nog.

Mevrouw Van der Weij D66: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik denk, tenminste zoals ik het hoor, dat het een heel mooi aanbod is om als raad het open gesprek aan te gaan en te kijken hoe die op dit moment is, de verordening uit 2008 en te kijken wat onze wensen daarin zouden zijn en dat zou heel erg mijn voorkeur hebben en daar sluit ik aan bij Danny. Dank u wel, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Goed. Ja, soms kom je er gewoon niet uit in een gesprek, moet er echt een symposium komen. Ik kijk ernaar uit, moeten we ook gewoon gaan doen. Mijnheer Weterings, u heeft het laatste woord en dan gaan we echt stoppen.

De heer Weterings RB: Ik ben heel erg teleurgesteld. We hebben een heel aantal handreikingen gedaan om erover te gaan praten om die regeling met elkaar te gaan bespreken. Nou, de wethouder gaf aan daar begin ik niet aan, daar kan ik u niet in vinden. Ja, dan spijt het me zeer dat ik toch deze motie dan in stemming brengen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Braam heb ik nog niet gehoord. Gaat uw gang.

De heer Braam BvR: Ja, voorzitter, misschien mag ik toch in de richting van de indieners nog een suggestie meegeven. Het is uiteindelijk de raad die bepaalt en ik proef gewoon van dat de meerderheid van de raad 80 procent van de moties zoals die er ligt gewoon ondersteunt. Laten we een discussie gaan voeren over die regeling en kijken of er een herziening voor mogelijk is. Nou, als dan het stukje stopzetten nu gelijk, als dat terzijde wordt geschoven, dan zijn we er, denk ik. Dan wordt u waarschijnlijk raadsbreed ondersteund.

De voorzitter: Goed. Dat is nog een laatste raadgeving. Ik geef het laatste woord nu echt aan de wethouder.

Wethouder mevrouw Besteman: Ja, voorzitter, ik ben bang dat we in een soort woordenspel, een semantische discussie terechtkomen. Kijk, ik heb gezegd, ik zou daar niet als collegelid voorstander van zijn om die regeling af te schaffen, maar het gesprek open aangaan, dat is volgens mij wat D66 misschien in heldere woorden zegt en ik moet de cursus Direct Duidelijk mogelijk nog doen, maar dat is volgens mij wat ik aanbied. Ik denk dat dat een heel mooi startpunt is van een regeling die, zoals ik gezegd heb en zoals ook duidelijk is en in 2008 is opgesteld en dat het vrij gebruikelijk is om af en toe naar verordeningen te kijken. Dus, voorzitter, ik hoop dat het woordenspel, dat we dat achter ons kunnen laten, maar in de geest het gesprek kunnen aangaan.

De voorzitter: Goed. Volgens mij is er over en weer goed gesproken. Het is op dit moment denk ik net iets te vroeg om het samen eens te worden. Ja, dat kan. Dus ik stel voor de beraadslaging af te sluiten en nu over te gaan tot besluitvorming. De motie is gehandhaafd, dus die stel ik nu aan de orde voor besluitvorming. Zijn er nog stemverklaringen te geven bij de motie? Zijn er niet. Dan gaan we nu gewoon stemmen.

De heer Braam BvR: Voorzitter, punt van orde. Ik heb net wat voorgesteld en u heeft de heer Weterings niet de kans gegeven om die motie aan te laten passen.

De voorzitter: Dan gaan we schorsen voor een aanpassing.

De heer Weterings RB: Dank u wel.

De voorzitter: En dan hebben we nog vijf minuten.

De heer Weterings RB: Het gaat inderdaad om een tekstwijziging. Verzoekt het college om met de uitvoering van de verplichte percentageregelingverordening uit 2008 per omgaande met een gedegen alternatief voor de percentageregeling te komen middels een raadsvoorstel en dan het liefst binnen vier maanden naar de raad te sturen. Dus het per direct stoppen is ... Ja, de harde kantjes zijn er afgehaald, maar wel het verzoek om met een gedegen alternatief te komen. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. De tekst staat nu ook op iBabs, dus u kunt het allemaal lezen en ik hoop dat u het allemaal gelezen heeft. Ja, ik denk dat de wethouder op haar positie namens het college haar positie heeft uiteengezet en dan is nu denk ik het woord aan de raad. Dus ik stel voor om nu te gaan besluiten over deze gewijzigde motie. Zijn daar nog stemverklaringen bij te geven, bij deze gewijzigde motie? Mijnheer El Majaoui.

De heer El Majjaoui PGR: Ja, dank je wel, voorzitter. Ik heb de wethouder gehoord. Ze gaat het anders doen en ze staat ook open om een gesprek aan te gaan met de raad en nou goed, ik vind dat dat gewoon identiteit is van de stad, kunstwerk en dat hoort er eenmaal bij en die ene procent. Ja, goed, ik hoop dat er gewoon, dat wij de kans krijgen de komende periode om dan de verordening uit 2008 onder de loep te nemen en te kijken of die inderdaad verbeteringen behelst. Vandaar dat ik ook tegen deze motie stem. Dank je wel.

De voorzitter: Goed. Zijn er nog anderen met stemverklaringen? Ja, mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen PvdA: Ja, voorzitter, namens de Partij van de Arbeid zullen wij ook, wil ik hierbij aangeven dat wij tegen zullen stemmen omdat ik de motie inmiddels ook zo uitgekleed vind, dat ik denk waar ... Nou ja, goed. Ik ga niet over de stem van een ander. Nee. Ja. Wij zullen tegenstemmen vanwege eerdere inbreng. Ja.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk CDA: Ja, voorzitter, het CDA zal ook tegenstemmen. De tekst is aangepast, maar de toelichting die al eerder gegeven was door de heer Weterings die duidt toch heel erg veel op bezuinigen en het kostenelement. Het kan best dat de indieners daar onderling in verschillen, dat geloof ik best als ik de heer Van Dam hoor, maar laten we dit op een ander moment op een zorgvuldige manier een keer met elkaar bespreken. Als we een alternatief willen voor de procentsregeling, zonder daarop de geur van bezuinigingen los te laten. Dat is de reden om tegen te stemmen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij D66: Dank u wel, mijnheer de voorzitter en ook namens D66, namens mij een stemverklaring en ik sluit me helemaal aan bij Menno van Enk over deze richting en laten we gedegen ernaar kijken en gedegen de tijd nemen om dit goed voor te bereiden en met iets te komen waar we allemaal achter staan op een goede manier. Dank je wel.

De voorzitter: Dus u bent tegen?

Mevrouw Van der Weij D66: Dat klopt, mijnheer de voorzitter, ik ben tegen.

De voorzitter: Goed, dan zijn de stemverklaringen afgelegd, dan gaan we nu over tot stemming. Even kijken of die ervoor staat. Ja, de stemming is geopend.

De heer Massaar: We zijn met 27 mensen, dat klopt. 14 voor, 13 tegen.

De voorzitter: Dan is de **motie aangenomen**.

15. Sluiting

De voorzitter: Daarmee komen we aan het slot van de vergadering en ik wou graag voor de boekhouding en de handeling nog even melden dat mevrouw Bentvelzen en mevrouw Schwencke na agendapunt 10 de vergadering hebben verlaten. Dus ook niet hebben meegestemd met de andere agendapunt daarna.. De vergadering is gesloten.